

Aratás. Aratás? Aratás!

Gyermekkorom nagy eseménye volt az aratás kezdete. A falu apraja-nagyja nézte a vonuló munkagépeket, együtt érzett a hőségben dolgozókkal, reménykedett, hogy a tűzoltók munka nélkül maradnak, és várta a sok termést. Az egyik tanévzáró istentiszteletünkön megkérdeztem falun élő gyermekeinket, hogy ők láttak-e már aratást, munkásokat és gépeket? Ők csak néztek rám értetlenül: miért is kellett volna ilyet tenniük? - hiszen az aratóknak az aratás a dolguk, csinálják. Már észrevétlen számukra az aratás kezdete és így a vége is. Valahogy így van ez az Isten országának munkálásával is. Az a nézet: csinálja, akiknek ez a dolga. De kinek a dolga is ez? Jézus a kiküldött hetvenkét tanítványának azt mondta, az aratnivaló sok, de a munkás kevés, kérjék tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat. Rajtuk kívül is szükség volt munkásokra. Itt nem a földeken dolgozókra gondolt, hanem azokra, akik hirdetik, hogy elközelített az Isten országa, és akiknek fel van írva a nevük a mennyben (Lukács 10). Az ő feladatuk volt kérni az aratás Urát, de a munkásokat nem ők választották és küldték, hanem az aratás Ura. Ma is így szól az Úr, de legtöbbször észre sem vesszük, meg sem hallják vagy elmennek mellette. Pedig a mában is érvényes, hogy fehérek a mezők az aratásra (János 4,35), és sok az aratnivaló, de kevés a munkás. Van mit kérni az aratás Urától. Hittel kérni, nem kételkedve, mert e világnak szüksége van arra, hogy megismerje, az aratásnak is van Ura, aki a növekedést és az esőt adja, akié az aratnivaló, a betakarított termés. Ő tud munkásokat is adni, kérjük Őt, hogy küldjön, és ha minket küld, merjünk engedelmeskedni Neki. Merjünk imádkozni, hogy egyre többen - az Urat megismerve - az Ő szolgálatába állhassanak, mert a kegyelmi idő arra van, hogy meghalljuk a hívást, kövessük a Hívót. Elvégezzük a ránk bízot-

Nagyenyed református vártemploma

takat és aztán mi magunk is learattassunk. Az ige szavával élve: „csűrbe takarítottassunk”, és ne tűzre vessünk a végső elszámoltatáskor. Hazatérésünk legyen kegyelemből az örökkévalóságba. Így gondolkodjunk el rajta, hogy terméshez-e az életünk és munkálkodunk-e az Úr aratásában vagy a világi „földek” még csábítóbbak számunkra?

Megfigyelhetjük, hogyha gazdag termés van, akkor úgy vesszük, mintha az magától lenne. Ha szárazság és gondok vannak, akkor jön a számonkérés: hát nem törődik velünk az Úr?! De törődik! A vetéssel, az aratással, az aratókkal és e világgal is, mert azért küldte el az egyetlen Fiát, Jézus Krisztust erre a világra, hogy megmentse azt a végső aratás idejére. Hadd ismerhessük meg Őt, aki Fiát adta keresztre értünk,

hogy életünk legyen. Életet és kegyelmet kínál mindannyiunknak, nemcsak e földi létre, de az örökéletre is. Készen állunk-e erre az aratásra, a számadásra?

Ne járjunk úgy, mint a Jeremiás próféta idejében élők, hogy elmúlt az aratás, véget ért a nyár, és nem szabadultak meg (Jeremiás 8,20), mert elutasították a hívást, a küldetést, a munkát, a szolgálatot, de leginkább magát az Istent és a kegyelmét. Ne utasítsuk el Jézus értünk hozott golgotai áldozatát, mely által megszabadulhatunk, és örök életet kaphatunk, mert

Jézus Krisztus nemcsak meghalt értünk, de fel is támadt, és várja haza az Övéit arra a helyre, melyet Ő készített az Őt követőknek, Neki engedelmeskedőknek, az aratásban résztvevőknek. Még akkor is, ha itt e földön együtt nő a búza és a konkoly, de egy ponton világossá lesz, hogy melyik mi és ki kicsoda. Nem mi tesszük világossá, de az Úr maga! Legyen az aratás Ura a mi Urunk is!

Bohony Beáta (Réte-Boldogfa-Szenc)

Szerkesszük együtt!

szeregetnaptar@gmail.com

Szeretettel hívjuk fel a lelkipásztorok, presbiterek, gyülekezeti tagok figyelmét, hogy gyülekezeti tudósításaikkal, fényképekkel teljesebbé tehetik egyházi életünk naptári összefoglalóját.

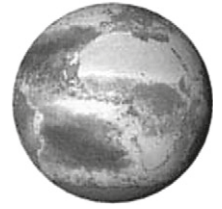
A beszámolókat szerkesztőségünk E-mail címére, a szeregetnaptar@gmail.com; vagy postai címére Ref.

Lelkeszi Hivatal 076 74 Drahňov 216 küldhetik. Az említett email címre kérjük kizárólag a Szeretetnaptárral kapcsolatos anyagot küldjék! Amennyiben nem kapnak visszajelzést elektronikus levelükre, kérem lépjenek telefonos kapcsolatba a szerkesztőséggel. Előre is köszönjük segítségüket.

Csoma László

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

PÁL APOSTOL NYOMÁBAN (IV.)

Az első térítő út állomása és kincse: Ciprus és “a ciprusi szentháromságos missziói modell”

Mennyivel más az, ha személyes élményeink szűrőjén át írunk valamiről, mint könyvekből. Hálás vagyok Uramnak, Jézus Krisztusnak, hogy 1986. novemberében az akkori nevén Jugoszláviai Református Keresztyén Egyház országos missziói és külügyi előadójaként részt vehettem azon a világkonferencián Cipruson, ami a 2. évezred prófétai egyházi szolgálatának távlataival, esélyeivel foglalkozott. Lelkipásztori naplóm 7. kötetében örökítettem meg benyomásaimat “Larnaka - 1986” címmel. Most ezt lapozgatom, s indulok Kedves Olvasóimmal Pál nyomába. Nem azért, mert a nyári utazások nagy szezonja van vagy az Afrodité görög szépségistennő turisztikai-mitológiai jelenlétét sok helyszínen megörökítő, lenyűgöző szigetről kívánok mesélni. Írta: Dr. Békefy-Röhrig Klaudia

Az első missziói útra Pál, Barnabás és János Szentlélektől küldve indultak el. Lukács az ApCsel 13,4-12-ben pontos tudósítást írt erről a ciprusi időszakról, ami Isten Igéjének a hirdetésére szolgáló út volt (5.v.). Pálnak alkalmat adott arra, hogy az Úr egyenes útját elferdítő varázslóval szemben is (8-10.) megmutassa Jézus hatalmát, de arra is, hogy a római hatalom helytartójának a figyelmét is felkeltse a Jézus-hit iránt (7.v.), aki hitt, elámulva az Úr tanításán (12.v.). Rövid idő alatt sok minden történt, a ciprusi zsinagógáktól a helytartói palotájáig.

Az első különös sajátosság, amit megtudunk a ciprusi út elején, s ez érvényes Pálnak mindhárom missziói útjára, sőt annál is többre: **a misszió indítója, mozgatója a Szentlélek**, aki a 4. vers szerint is elküldte őket erre az útra. A latin fordítás adja ezt egyértelműen vissza, amikor a “**missi**” szót alkalmazza. De azt is felismerhetjük az Igéből, hogy **a misszió tárgya, témája: Isten Igéjének (=verbum Dei) a hirdetése, prédikálása (5.v.), az Úr tanításának (=doctrina Domini) terjesztése (12.v.). A hatékony misszió emberi “kulcsára”, feltételére is rámutat ez az igeszakasz: megtelve Szentlélekkel (9.v.) szölt Saul, akit Pálnak is hívtak. Ma is igaz: Szentlélek nélkül lelketlen és hiábavaló fáradozás minden egyházi vagy papi, presbiteri igyekezet. Megtudjuk továbbá azt, hogy a misszió céljai között ott van **a hitvédelem**, az Úr egyenes útjának védelmezése (10.v.) mindenfajta elferdítéssel szemben (10.v.), az igazság ellenségeivel (10.v.), az álprófétákkal szemben, akik igyekeznek eltéríteni a hittől (8.v.) Ahol a tiszta Ige megszólal, ott az Ördög sem alszik, akit itt Barjézus, vagy Elimász, a varázsló testesít meg. S még valami: itt is szerepel az a szó, amivel az igehirdetői, a missziói szolgálatot minősítette, “rangosította” Lukács. Pált és Barnabást ugyanis elkísérte erre az útra János mint segítőtárs (5.v.). Itt a **ministerium** szót használja a latin fordítás, ami pedig legnagyobb méltóságunkra emlékeztet, amit reformátor őseink így fogalmaztak meg: **minister verbi Divini** - Isten Igéjének a szolgálója. Ez minden hívő keresztyén, presbiter, diakónus, lelkész, tanító, doktor: az Ige szolgálója. Fontos szempont ez is: **az idegen hatalom és vallási világ képviselője**, ez esetben a római prokonzul, Sergiusz Paulusz “hallani kívánta az Isten igéjét” (7.v.).**

Egyértelmű: Isten Igéje felette áll, s így megszólíthatja a világi hatalom és más vallások rendszerében élő, fogva tartott embereket, és üdvösségre vezetheti őket. Semmiféle vallási határ vagy korlát nem állhatja útját az Ő Szavának. Itt is beigazolódik: a hit hallásból van (Róm 10,17). Az sem mellékes, hogy **Isten Igéje hirdetésének sok helyszíne van**: a zsidók zsinagógája (5.v.), a helytartó, a hatalom palotája (7.v.), az utca, ahol lehet sokféle emberrel találkozni (6.v.). Erről pedig az a szintén reformátori alapelv jut eszembe, hogy a **Szentlélek nem ott van, ahol az egyház, hanem az egyház van ott, ahol a Szentlélek!** Nem lényegtelen még odafigyelnünk erre is: e nyolc igeversben a teljes Szentháromság mint belső lelki tartó szerkezet jelen van: “Isten” (theosz) neve kétszer, az “Úr” (kyriosz) megjelölés háromszor, a “Szentlélek” (hagiosz pneumatosz) megnevezés kétszer fordul elő. Hálásak lehetünk a Szentháromság Istennek, hogy ebben a rövid ciprusi tartózkodásban Pál és a keresztyén misszió tiszta forrását kapta meg a világkeresztyénség. A “**ciprusi szentháromságos missziói modellt**” egyetemes érvénnyel és történelmi maradandósággal.

Szalamisz (5.v.) kikötőváros volt a sziget dél-keleti részén, Pál idejében már vagy 90 éve római uralom alatt. A lakosok száma a szigeten akkortájt egymillió lehetett, vallásilag java részük a sokistenhívő görög mitológiai világ befolyása alatt, de voltak zsidók is. S majd Pálék nyomában lettek keresztyének is,

akik hosszú évszázadokon át a többséget alkották, majd jött az oszmán terjeszkedés. Olyannyira, hogy a múlt században ketté is szakították a szigetet, északi része török és muszlim, nagyobbik része görög és keresztény állami területté vált. Több zsinagoga is volt Szalamiszban. Innen származott József is, akit az apostolok Barnabásnak neveztek el. A rómaiak építészeti bábelizmusát mutatja, hogy éppen Pálék ottléte idején már épült a 20 000 ülőhelyes színház. Pál, Barnabás és János ciprusi körútjuk során, ami Szalamisztól a déli tengerparti városokon át vezetett Páfoszra, átbarangoltak Citiumon is, az Ószövetségben is említett Kittimen (4Móz 24,24; Ézs 23,1;12), ami a sztoikus görög filozófiai iskola alapítójának, Zénónak a szülővárosa volt. Ószövetségi hagyományok, görög istenmítoszok, filozófiai bölcselenten, majd az Úr Igéjének magas szellemi légkörében fürdőzött a szigetet, nem csak a kéklő tenger látványában és a narancsligetek édes illatában. Ma ezt a helyet *Larnakának* hívják. Hagyományok szerint Pál missziói munkájának egyik áldásos ciprusi hagyatéka volt, hogy Heraklidszt, aki ott tért meg, később Barnabás a város püspökévé szentelte.

Új-Páfoszban, latinul *Augusta Claudia* városában, a sziget nyugati partján, az akkori római tartományi fővárosban játszódtott le a prokonzul, *Szergiusz Paulusznak*, "az okos embernek" a megtérése, és Bárjézus megátkozása és szeme világának átmeneti kioltása. Jól látszik, hogy az idegen hatalom értelmes embere mennyire nyitott volt az evangéliumra, de az is, hogy milyen módszerrel dolgozik a világ fejedelme. A varázsló Elimász, vagy a Krisztus-ellenes erők fondorlatos történelmi módszereiből is felvillant az Ige párat: ez az ellenség, álpróféta

először is szembeszállt velük (resistebat, azaz ellenállt 8.v), mindenféle csalás és gonoszság ennek az ördögfajzatnak (10.v. szó szerint a diabolosz fiának) az eszköze. Ő az igazság ellensége (10.v.), az Úr egyenes útjának elferdítője (10.). Micsoda eszköztára a gonoszságnak! Ezzel szemben Pál nem vitatkozik, s nem emberi bölcsességet szegez szembe, hanem **az Úr keze rajta van** kijelentéssel (11.v.) hatástalanítja az ellenséget. Hány-szor engedjük át a cselekvést életünkben az Úr kezének? Nem azért van oly sok veszteségünk, vereségünk, mert a mi kezeinkkel akarunk mindent elérni? Ma már az is történelmi tény, hogy a római birodalomban Ciprus lett az első keresztény provincia szigeteként. Ebben a megszálló hatalom emberének a megtérítése az első lépések egyike volt. Áldott a mi Urunk, hogy a ciprusi missziói modellnek a működését ezen a szigeten is bizonyította!

KEES DE KORT, A HOLLANDIAI GYERMEKBIBLIA ILLUSZTRÁTOR

„A BIBLIA ÉLTET, EZ AZ ÉLETEM”

Ezzel a névvel biztosan kevesen találkoztak. Munkáival annál inkább – világszerte. Hazánkban és a Kárpát-medencében is sokan ismerik jellegzetes illusztrációival megjelent ifjúsági és gyermek Bibliáit. Sokan kedvelték/kedvelik a kis terrakotta színű borítóval megjelent magyar képes Bibliáját is. És a világon sok helyen, sok nyelven megjelent munkáit. (Forrás: pro-mediengazette.de) Szemleíró: Dr. Békefy Lajos

65 országban ismerik illusztrált gyermek Bibliáit

Napjainkra már 65 ország gyermekei, fiataljai ismerkedtek meg rendkívül jellegzetes illusztrációi segítségével a Biblia üzenetével. Műterme Észak-Hollandiában található, Bergenben,

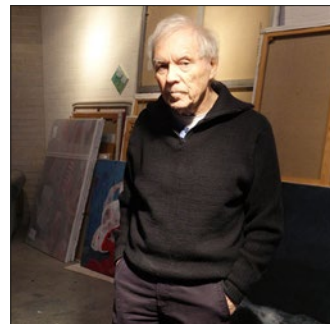
nem messze az Északi-tenger sötétkék állandó hullám-verte partszakaszától. Csendes, inspiráló, alkotásra kiválóan alkal-

mas holland tájon él. A valamikori hatalmas istállót alakította át de Kort műteremmé. Nagy ablakkal, hogy áradjon, ömöljön

csak be a fény. Talán ezért is annyira éles kontúruak rajzai, illusztrációi. Hatalmas vásznakon élnek itt figurái, a bibliai jelenetek szereplőivel. Az egyik könyvszekrényben nem csak illusztrált Bibliáinak 65 országban megjelent példányait szemlélheti a tekintetünk, hanem mesteréről, Vincent van Gogh-ról szóló nagy irodalmat is. És újabb és újabb teológiai szakirodalom is bőven található a regálokön. Mint Hollandiában sokan, önkéntes, amatőr teológus ő is.

1956-1962 között a utrechti és az amszterdami művészeti akadémiákon tanult. Munkáiból sokfelé rendeztek kiállításokat: Amszterdamban, Bolognában, Den Haag-ban, a francia Laniunban, Frankfurtban, Nürnbergben és sok német városban, bergeni református gyülekezetében.

Érdekes, hogy fia, Hjalmar is festő lett, mégpedig az egyik holland művészeti akadémián tanít. A ma 84 éves, még mindig alkotó Kees de Kort illusztrációs alkotóasztala mellett ül, ott mesél emlékeiről, az első illusztrációról.

Jézus születése volt az első

A hatvanas években történt, hogy a Holland Bibliatársulat olyan Bibliát tervezett kiadni, ami egyszerű nyelven szólaltatja meg az örök evangéliumot. Ennek érdekében pályázatot írtak ki, könyvillusztrációk készítésére. Többen is beadták munkáikat. De Kort így emlékezik: „Több jelentős személy is részt vett a zsűriben, az egész országból, teológusok, pszichológusok, művészek. Vagy 25-30 ember állta körül az asztalt, és értékelték a rajzokat”. Legtöbbször 5-6 illusztrációt adtak be. Ő a pályázat beadásának estéjén egyetlen rajzot készített: Józsefről és Máriáról, amint éppen Bethlehem felé tartanak. A zsűri órea szavazott. Ettől kezdve bibliaillusztrációi ikonikussá váltak, s így lettek ismertté világszerte. Felnőttek és gyerekek ismerhették meg így a Bibliát kissé dundi, színes öltözetet viselő figuráin keresztül. Nem mindenki fogadta el ezt az illusztrátori stílust – emlékezik. - Például Izlandról jelentkezett nála néhány apácarendi nővér, akik egyenesen így fogalmaztak: Ön nem egészen normális.

Legelső illusztrált könyvének ez volt a címe: **Jézus megszületett**. Benne természetesen a pályázati műként elfogadott József és Mária Bethlehem felé című illusztrációval. Az újságok, a tv tele volt az első könyv körüli cikkekkel, adásokkal.

Alkotói önértelmezés

Olyan munkák megalkotására törekedett, melyek nem túl komplikáltak. Pofon egyszerűek, s ha a gyermekek megérzik rajtuk keresztül az üzenetet, akkor minden OK – vallja. Mindíg olyan célcsoportot tartott szem előtt, akiknek nem lehet könnyű megküzdeni a megértéssel, például a szellemi-lelki fogyatékosokat. A Biblia szövegét is ennek megfelelően szabadon, de egyszerűen, mégis tartalmi hűséggel foglalmazta meg. Az egyszerűség megmutatkozik a gyermekies ábrázolásmódban, azaz

képei leginkább síkban jelennek meg, perspektívikus mélység nélkül. Ahogyan az ókori egyiptomiak alkották festményeiket. Az archaizálás a gyermeki fantáziát is megmozgatja. Nem csak az ókori Mezopotámia és Egyiptom rajzművészete foglalkoztatta, hanem Izrael éppúgy, tájai, házai, történelme. Mindez megjelenik az ábrázolások szentföldi jellegzetességein is.

Olyan, mint Chagall!

Művészi példaképei között említi Rembrandot, Amil Noldet és Marc Chagallt. De rögtön hozzáteszi: a magam útját, látásmódját, képzeletvilágát követtem kezdettől fogva. Sokan vélekednek úgy, hogy ő a holland Chagall. Óriási ismertségnek és elterjedtségnek örvendenek illusztrációi. Egyszer Bécsben járt, a Stephansdom mellett meglátott egy könyvesboltot, melynek kirakatában számos nyelven megjelent bibliai képeskönyveit állították ki. Jeruzsálemben a fia is talált egy hasonló könyvesboltot, ugyancsak könyveivel.

És a hit?

Aki ilyen módon tudja láttatni a Bibliát, annak a világát, annak látnia is kell Valakit! „Igen, ez így van. Hívó ember vagyok, de nem fundamentalista, ahogyan azt némely karizmatikus vagy evangélikál gyakorolja Hollandiában” - mondja. A hit az emberségünket növeli, és életcél ad – teszi hozzá. Protestáns istentiszteleten ugyanúgy szívesen részt vesz, mint katolikus misén. Sajnálatos, hogy hazám, Hollandia ma inkább ateista mint istenhívó – fogalmaz. - Sokan kifigezik vele szemben sajátos kritikájukat: miért csak a Bibliát fested állandóan? Művész vagyok, festek más dolgokat is, de a *Biblia az életem közepé*. 84 éves vagyok, még mindig naponta festek, illusztrálok. **Ez élet, a Biblia az életem.**

Református templomot foglaltak el Iránban

Fegyverrel elfoglaltak egy református keresztyén templomot Iránban, a keresztet is leszakították az épületről. Az üldözést szenvedő Iráni Református Diaszpóra Egyház Zsinatának (SECID) lelkészei torokszorító levélben kérnek segítséget.

Május 9. sötét nap az iráni keresztyénség történetében. Azon a csütörtökön egy körülbelül 50 fős kormányzati csoport megtámadta a tebrizi asszír presbiteriánus gyülekezet ingatlanát. A híradások szerint lecserezték a zárat valamennyi ajtón, kamerákat szereltek fel és arról tájékoztatták a gondnokot, hogy a keresztyéneknek el kell hagyniuk az épületet. Felmásztak a tetőre is, ahol eltávolították, majd összetörték a templom keresztjét.

„A kereszt számunkra hitünk szent jelképe. Azt látni, hogy lerombolják azt, sok idős egyháztagnak számára a reménység elvesztését jelentette” – számolnak be az őket ért legutóbbi atrocitásokról az Iráni Református Diaszpóra Egyház Zsinatának lelkészei. Azt mondják, az Irán területén már kétezer éve jelen lévő békés keresztyén közösséget sújtó fenyegetés súlyosabbá vált, mint valaha.

Az iráni presbiteriánus egyházat sújtó folyamatos elnyomás és diszkrimináció nem új jelenség, az 1979-es forradalom óta iszlám köztársaságként működő ország évek óta előkelő helyen szerepel a keresztyéneket üldöző országok listáján. Az OpenDo-

ors idei jelentésszerűen Iránban üldözik az áttérőket, a keresztyének nem oszthatják meg hitüket a muszlimokkal, nem tarthatnak istentiszteleteket perzsa nyelven, folyamatosak a letartóztatások. Akit letartóztatnak, ha ki is szabadul, nem térhet vissza a gyülekezetbe, mert azzal az egész közösséget veszélyeztetné.

Sokuknak azonban barátaik elvesztése sem túl nagy ár azért, hogy személyes és élő kapcsolatban legyenek a Megváltóval. „Jól ismerjük az üldöztetést és a kihívásokat. A négy évtizede tartó igazságtalanságot csak azért tudtuk elviselni, mert voltak istentiszteleti helyeink, ahol összegyűlhettünk, megoszthattuk egymással fájdalmunkat, és közösen tapasztalhattuk meg Isten gyógyító jelenlétét. Most ezeket az istentiszteleti helyeinket, az egymással való találkozás és kölcsönös bátorítás helyszíneit veszik el tőlünk” – hangsúlyozzák azok a reformá-

tus lelkészek, akik megindító levélben kérnek segítséget.

„Minden korábbinál elhagyatottabbnak érezzük magunkat“ – írják az Iráni Református Diaszpóra Egyház Zsinata alapító bizottságának tagjai, akik attól félnek, hogy támadóik teljes megsemmisítésükre törnek, és a következő célpontjuk a Szent Péter presbiteriánus gyülekezet, valamint a teheráni zsinati központ lesz. „Alázattal, mély fájdalommal és könnyek között fordulunk hozzátok. Bárcsak mélyen megérintené szíveteket kérésünk és imádságra és cselekvésre indítana Titeket!“ – szólítják meg nemzetközi partnereiket, így minket is.

A Magyarországi Református Egyház vezetői együttérzésüket fejezték ki az iráni református közösséggel és támogatásukról biztosították képviselőiket. Nemzetközi kapcsolatainkon keresztül és a Református Egyházak Világközösségében már keressük a módját, hogyan segíthetjük üldözött testvéreinket, és másokat is erre buzdítunk – tájékoztatott Ódor Balázs külügyi irodavezető.

Frissítés (2019. június 7.):

A keresztyének üldözése kapcsán a Református Egyházak Világközössége is felemelte a hangját és egyeztetett az Egyházak Világtanácsával is. Chris Ferguson főtitkár levélben szólította fel Irán németországi nagykövetségét az iráni keresztyének biztonságának garantálására, az eset sürgős kivizsgálására és az egyházi tulajdonok visszaszolgáltatására. „Mély fájdalommal hívjuk fel figyelmét a keresztyén testvéreinket ért támadásokra Iránban. A keresztyénség hosszú és dicsőséges múltra tekint vissza Iránban, és mindig békés kapcsolatban élt mindenkiel. Napjainkban mégis azzal kell szembenéznünk, hogy a keresztyénüldözés kritikusan felerősödött az országban“ – áll a főtitkár levelében.

reformatus.hu/Forrás: Külügyi Iroda, fotó: SECID, OpenDoors

GYÜLEKEZETEINK életéből

Egységnap előtt és után

Tavaly októberben eszerem arra a nemes feladatra jelölt ki, hogy az Egységnap előkészítésébe bevont valamennyi Kárpát-medencei egyházmegye barsi küldöttjeként vegyek részt Berekfürdőn egy 2 napos munkatársi találkozón.

Engedelmeskedvén az esperesi küldő szónak, nem nagy kedvvel, de elmentem a találkozóra. Egyetemes egyházunk lelkészeit ismertem, a többieket nem. Minden képviselő 3-5 percen mutatta be egyházmegyéjét, s elmondta, mit tudna az adott egyházmegye hozzátenni az Egységnaphoz. Áldott 2 napot töltöttünk Berekfürdőn, lelkiekben megerősödvé jöttem haza, sok új ismeretséggel. Itthonról, akikkel tudtam, azokkal felvettem a

kapcsolatot, s egy erdélyi gyülekezet, Sárosmagyarberkesz lelkészével nagyon jó szolgatársi-baráti viszony alakult ki közöttünk, olyannyira, hogy a februári hasonló munkatársi találkozón megbeszéltük, gyülekezeteink testvérgyülekezetekké válnak. Mindkét félen a presbitériumok örömmel üdvözölték ennek lehetőségét, úgyhogy Debrecenbe az Egységnapra már

úgy ment 19 személyes kicsi csapatunk Ipolypásztóról, Garamsallórol és Zalabárol, hogy onnét egyenest Sárosmagyarberkeszre megyünk, ismerkedni.

Az Egységnap, az úrvacsorás istentisztelet és az imalánc, melyben jómagam is szolgáltam egyházunk 5 másik lelkészével, zászlóink alatt vonulni a tömegben, sok-sok ismerőssel találkozni - mind csodálatos élmény volt. S ez még fokozódott, mikor este 9 órakor megérkeztünk Sárosmagyarberkeszre, ahová ugyanilyen módon, Debrecenből, az Egységnapról érkeztek a kárpátaljai Salánk lelkésze és küldöttsége, akik már 2 éve Sárosmagyarberkesz testvére.

Családokhoz osztotta szét a két csapatot a lelkész, Kovács Péter, ő maga a salánki lelkészt és családját, az én családomat, a 2 pásztoi fiatalembert, tehát tizenkettőnket fogadott. A vacsora

az ismerkedés jegyében telt. Vasárnap a templommal alakított kultúrházban gyülekezett a helyi, a felvidéki és a kárpátaljai közösség, a templom felújítása miatt a kultúrház ad otthont az istentiszteleteknek. Itt szolgáltunk hárman, megosztva a szolgálatot, majd mi, a felvidékiek mutatkoztunk be, s adtuk át egymásnak ajándékainkat. A 3 elszakított országrész tagjai szájából és szívéből úgy szólt a Himnusz, hogy abban benne volt az egység, Egységnapostól, testvérgyülekezetestől, egybeforró szívestől.

Vendéglátóinknál tartott ebéd után a templomnál gyülekeztünk, ahol a lelkész és a gondnok a templom és a gyülekezet történetét mutatta be, valamint a templomfelújítás részleteibe avatott be.

Innét egy kirándulásra indultunk a Kővárhoz. Gyönyörű vidék, napsütés és együtt a testvérekkel. Mire visszaértünk a túráról, a kultúrházban előkészített vacsora fogadott bennünket, ahol közösen, hosszú óráig együtt voltunk. Hétfőn, miután elkészöntünk vendéglátóinktól és megbeszéltük, hogy július 26-28-án látogatnak el hozzánk, s írjuk alá a testvérgyülekezeti szerződést, még Nagybánya szépségeit tekintettük meg, s tele élménnyel és Isten iránti hálával jöttünk haza. A családok, a lelkészek azóta is intenzíven tartják a kapcsolatot, várva a július végi találkozást. Mindezért SDG.

Ambrus Erika

A pólyáni református templom belső megújulásának örvendeztek

A pólyáni és szolnocsikai reformátusok közösen örvendeztek és adtak hálát gondviselő Istenüknek, aki templomuk felújításánál is megmutatta a gyülekezet iránti jóindulatát. A közel kétszáz éve épült pólyáni református templom teljes külső felújítása után most belülről újult meg az istentiszteleti hely.

A reformáció jubileumi évében a külső falak megújulása mellett a toronysüveg is kicserélésére került. Az öröm már akkor is nagy volt, azonban a még hátralévő feladat is nagynak tűnt, mivel az erősen vízesedő falak és korhadó padlózat miatt a belső felújítással is gondolnia kellett a Pólyáni Leányegyházközségnek. E célból gyűjtést is hirdettek a gyülekezetben és remélték, hogy 2023-ra, a templom megépítésének kétszáz éves jubileumára ezt a munkát is el tudják végezni. Azonban az Isten most is megmutatta gondviselő szeretetét a gyülekezet irányába, hiszen a pólyáni reformátusok is kaptak abból a támogatásból, amit a Magyar Kormány nyújtott a Szlovákiai Református Keresztyén Egyháznak. A külső anyagi segítségnek köszönhetően a munkálatokat nem csupán a tervezettnél korábban tudta elvégezni a gyülekezet, hanem olyan módon és mértékben, amire

csupán önerőből soha nem lett volna képes a kis létszámú közösség. A templom nedvesedésének meggátolására a falak szigetelve lettek ún. injektálásos technológiával. A templombelsőben a korábbi

fa falborítás és szükség szerint a vakolat el lett távolítva. A falakat szellőzővakolattal látták el, amitől ugyancsak a falban lévő nedvesség elpárolgása várható. A templombelső teljes egészében újra lett festve. A falak mellett a padlózat is megújult.

Ehhez azonban a teljes templomot ki kellett üríteni, az összes padot ki kellett bontani. A korhadó padlódeszkák ezután el lettek távolítva, majd a betonozásra és a járólapok lerakására került sor. A belső térben is kavicságy lett kialakítva a falak mentén, ami szintén a falak szellőzését segíti. Sajnos a templompadok némelyikének lába is korhadásnak indult, így azokat is ki kellett cserélni, majd a padok lefestésére került sor. Mindemellert a teljes elektromos hálózat is kicserélésre került és az adakozó híveknek köszönhetően új lámpák, csillárok kerültek a templomtérbe.

A munkálatok befejezése után, ami egyben a pólyáni református templom teljes felújításának a befejezését is jelenti, a hálás szívű gyülekezet 2019. június 23-án hálaadó istentisztelet keretében mondott köszönetet gondviselő Istenének. Az alkalomra szép számmal gyülekeztek a pólyáni és szolnocsikai reformátusok, de jöttek más felekezethez tartozó testvérek is, akik az elvégzett munka gyümölcsét látva őszinte hittel és buzgó lélekkel énekeltek: Áldjad én lelkem a dicsőség erős királyát.

A hálaadó istentiszteleten elhangzó ünnepi igehirdetésben, Molnár István lelkipásztor a Zsolt 89,16 alapján kiemel-

te, hogy a gyülekezet most boldog és örövendezik temploma megújulásának, de valójában az teszi a népet, a közösséget boldoggá, ha tud örülni az Úrnak, az Ő szeretetének és Ő előtte járhat, Isten orcája előtt élheti a mindennapjait, végezheti a rábízott szolgálatát. „Ma valójában nem is a templomnak kell örülnünk, hanem annak az Istennek, aki e templomfelújítást megengedte nekünk, aki sokak életében valami újat akar kezdeni, mert azt akarja, hogy az itt élő népe boldog legyen” – fogalmazott az igehirdető.

A hálaadó istentisztelet ünnepélyességét emelte Kondás Levente konfirman-

dus szavalata és Varga Szabolcs kántor orgonajátéka. Ezt követően került sor Molnár Elemér lelkipásztor beszámolójára, amelyben sorra vette a felújítás során elvégzett munkálatokat, de a gyülekezet múltjáról, a templom történetéről is szólt röviden a jelenlévőkhez. Beszámolóját, ünnepi gondolatait a következő szavakkal zárta a lelkipásztor: „Olyanokat lát ma az Isten, akiknek fontos ez a hajlék, akiknek fontos a templom, az Istennel való találkozás kiemelt helye. Kérem azonban a gyülekezetet és imádkozom érte, hogy legyen templomunk fontos holnap is, meg az elkövetkezőekben, hogy

legyen fontos a következő nemzedéknek, és hogy templomos életünket látva a minket most is megsegítő Isten örülhesen nekünk. Jöjünk e hajlékba minél többször, legyen fontos számunkra templomunk, legyen fontos számunkra gondviselő Istenünk.”

A pólyáni református templom megújulásáért hálás gyülekezet közösségét, összetartozását nem csak a falakon belül élte meg, hanem az istentiszteletet követően az ünnepi asztalnál is, hiszen az együttlét szeretetvendégséggel folytatódott és zárult.

Molnár István

Nőegyleti konferencia Kaposkelecsényben

Kaposkelecsényben tartott egyházmegyei nőszövetségi konferenciát a Szlovákiai Református Keresztyén Nők Egyesülete Ungi Egyházmegyei Elnöksége. A program során Dobó István hóstetteiről és a nőegyesület 25 évvel ezelőtti megalakulásáról is megemlékeztek.

Az esemény az Ung-vidéki település református templomában kezdődött nyitóahítattal, amit Nt. Tirpák István, a helyi gyülekezet beszolgáló lelkipásztora tartott. Példabeszédként Abigail történetét ismertette.

Az egybegyűlteket Krausné Rebres Sarolta, egyházmegyei elnöknő, illetve Györky Szilvia lelkész, a nőszövetség elnöke is üdvözölte. Mindketten köszönetet mondtak a kaposkelecsényi nőegyesü-

let tagjainak azért, hogy megvalósult a rendezvény.

Krausné Rebres Sarolta összefoglalta az Ungi Református Egyházmegye Nőegyesületének 2018-ban elvégzett munkáját, Ladányi Klára pedig az szervezet

tus Keresztyén Nők Egyesülete. Mint megtudtuk, a szövetség 1994 nyarán kezdte meg működését, Dr. Mikó Jenő, az akkori püspök felkérése alapján, Szabóné Kozár Éva lelkipásztorral folytatott beszélgetése során. A kezdetek Fülöp

pénzügyiéről tartott beszámolót.

A program további részében Nagy Zsuzsanna projektmenedzser, a tóketerebesi Andrassy-múzeum tárlatvezetője tartott prezentációval egybekötött történelmi előadást Dobó Istvánról, a dobóruszakai származású várkapitányról. Az egri vár hős védőjének harccal és viszontagságokkal teli élettörténetét ismertette, Nagy Zsuzsanna hangsúlyozta Dobó István hazafiságát és önfeláldozó tetteit, mintegy példaként állítva korunk emberé számára is.

A tartalmas előadás után Ft. Csoma

Sándor lelkipásztor és Fülöp Klára munkásságának köszönhetően valósult meg, amikor az első összejövetelre kaposkelecsényi református templomban került sor.

A jelenlévőket végül Varga Tibor, Kaposkelecsény polgármestere is üdvözölte, megköszönve az eddig elvégzett lelkes és fölöttébb értékes munkát.

A konferencia résztvevői ezután átvonultak a közeli tájházba, ahol az esemény jó hangulatú szeretetvendégséggel folytatódott.

Varga Tibor

Munka és pihenés - Tanérvzárás Újlóton

2019. június 29-én és 30-án Újlóton örömmel volt berekesztve a tanév.

A pozbai gyülekezettel karöltve lehetőség nyílt rá, hogy ellátogassunk a Budapesti Állat- és Növénykertbe. Így érkezünk meg szombaton a főváros szívébe, hogy szemügyre vegyük az emlősöket, madarakat, hüllőket, kétélűtüket, halakat és még sok más állatfajt. Többek között megtekinthető volt látványvetés is, mint pl. a pelikáné, pingviné, fókáé, ragadozóé, volt állatfelvonulás, tanulhattunk az elefántiskolában és cápaiskolában egyaránt, és látható volt a fókamóka, vagyis a fókák betanított produkciója.

Másnap, vasárnap a tanérvzárói istentiszteleten Jézus tanítását hallgatta a gyülekezet. „De Jézus azonnal megszólította őket, és ezt mondta: Bizbatok, én vagyok, ne féljete!” (Mt. 14:27) Az igehirdetésben elhangzott, gyermek és szülő egyaránt örül a tanérvzárásnak, ám az élet iskolájában nincs vakáció. Szüntelen várnak ránk feladatok, olykor ke-

mény leckék, s jó, ha van lelki fülünk, hogy meghalljuk Jézus biztatását, miszerint Ő velünk van, nem kell félnünk! Hangsúlyozva volt: „Tekintsünk fel Jézussal töretlenül bizbatunk Benne!”

Végül a gyermekek tanúbizonyságot tettek a hittanórákon tanultakról. Imádkoztak, Jézus csodáiról mondtak történeteket valamint elhangzott a magvető példázata és annak magyarázata is. A

történetekhez aranymondást is szolt a gyermekek ajka, énekeltek, és kérdésekre feleltek...

Isten adja áldását továbbra is az együttlétekre és munkálkodjon Szent Lelkével, hogy meghallva szavat szívünkbe fogadjuk azt és teremjük a megterésnek gyümölcsseit!

Sándor Veronika

Nagykövesd a bajnok

Ötödször tartottak gyermek focikupát a zempléni egyházmegyében

A focikupa mindenkor házizagdjája a kiskövesdi gyülekezet. A kiírás szerint az 5-9. osztályos korosztály számára rendezik a megmérettetést, elsősorban gyülekezeti háttérrel rendelkező fiataloknak. Ebben az esztendőben két vegyes csapat vett részt a tornán. Ugyanis ha egy-egy gyülekezetből kevesebb fiatal jönne össze, a verseny szabályzata szerint két egyházközség közös csapatot alkothat.

Az alkalmat Blanár Erik kiskövesdi lelkipásztor áhította nyitotta meg. A kupára öt csapat regisztrált: az eddigi örökös bajnok, Királyhelme, valamint Kiskövesd-Szerdahely, Nagygéres-Örös és Nagykövesd. A lejátszott meccsek végeztével, a fair-play szellemében, közös fotó készült a rivális csapa-

tokról, hogy a kialakuló baráti kapcsolatok ne szenvedjenek csorbát a végeredmény vagy a mérkőzések hőfoka miatt.

Ezen az éven remek hajrával Nagygéres-Örös szerezte meg a harmadik, dobogós helyet. Az eddig négyszeres győztes, Királyhelme Nagygéresdel játszott az utolsó fordulóban, döntőnek bizonyuló mérkőzést. A trónkövetelő Nagykövesd magas színvonalú csatában végül 3-1-re győzedelmeskedett, és vihette magával a vándorszerleget, amely a focikupa történetében először nem a helmeci gyülekezet vitrinjében pihen egy évig.

De ez alkalommal, a támogatók jóvoltából, nemcsak a vándorkupa került átadásra, hanem az első három helyezett külön szerleget is hazavihetett emlékül. Az egyéni díjakat is kiosztot-

ták: a legjobb kapus Tirpák Attila lett Kisgéresből, a legjobb játékosnak a nagykövesdi csapatkapitányt, Bodnár Lászlót választották, a gólkirály pedig 12 találattal a bombaformába lendülő Horváth Zoltán lett, Nagygyéres-Örös vegyes csapat színeiben.

A torna végén a jelenlevők szeretetvendégségen vettek részt, amely során megerősítették és felelevenítették a baráti kapcsolatokat. A rendezők és a résztvevők is örömmel voltak együtt a kiskövesdi focipályán.

Langschadl István

Tanévzáró istentisztelet Rozsnyón

A Rozsnyói Református Egyházközség alapiskolájának idei tanévzáró istentiszteletén nem csak a végzős tanulók búcsúztak iskolájuktól, hanem lelkipásztoraink is, és egy jeles eseményre is sor került. Az istentisztelet menetébe a tanulók is bekapcsolódtak igeolvasással, imádsággal. Dr. Buza Zsolt lelkipásztor a kilencedik osztályosok felé a Márk evangéliuma 11. részének 24. versét emelte ki, hangsúlyozva a hitből fakadó ima fontosságát. Arról a folyóról mondott példázatot, amely áttört a sziklán, az erdőn, s nem engedte, hogy bármi megállítsa. Mikor viszont a sivatagon kellett átmennie, az felszívta a vizét, s csak kis erecske lett belőle. Ekkor szózat hallatszott a magasból: Hagyd abba az erőlködést, bízd rám magadat! Felhő jött, eső esett, s a folyó újra megduzzadt. Ti, gyermekek se erőlködjétek, ha jönnek a nehézségek, hanem Istenben bízzatok, Tőle kérjétek segítséget – biztatta őket a lelkipásztor. Ezen az alkalmon adták át az iskola számára készített zászlót, melyet Pécsi L. Dániel tervezett és mutatott be részletesen. A zászlón levő címer három részre oszlik: a felső részben nyitott könyv, a Biblia, alfa és ómega – mindez kék mezőben. Alatta a bal oldalon zöld mezőben Rozsnyó város eredeti címere, bányászkalapács, véső és három rózsza helyezkedik el. A jobb oldali mezőben református egyházunk szimbóluma a vízen úszó gálya. A címert zöld szalag fogja körül, melyen 1997-2019 évszámok találhatóak. A zászlóra két szalagot tűztünk, egyiket a gyülekezet, másikat a végzős kilencedik osztály nevében. Az igazgatónő, Ing. Juhász Edit évzáró beszámolója végén búcsúzott lelkészeinktől is, megköszönve lelkiismeretes munkájukat, melyet az iskolában végeztek a tanulók és a pedagógusok között. Szeretettel és hálával gondolnak majd rájuk. Varga Zoltán,

tán, egyházmegyénk esperes helyettese is köszönetet mondott a lelkész házaspárnak az Abaúj-Tornai Egyházmegye nevében. Az odaadó szolgáltról szólva az Úr Jézust idézte: „Az Emberfia nem azért jött, hogy szolgáljanak neki, hanem, hogy ő szolgáljon és életét adja váltságul sokakért.” Márk 11,45

Dr. Búza Zsolt lelkipásztor búcsúzásul elmondta, hogy a végzős diákokkal együtt ballag ő is, mivel épp kilenc éve jöttek Rozsnyóra szolgálni. Nem a saját előbbre jutása érdekében, hanem Isten hívására megy hitvesével együtt Pozsonyba szolgál-

ni. Az istentiszteleten vendégként Dr. Kis Boáz, a Magyar Népfőiskolai Kollégium elnöke is jelen volt.

Isten áldása kísérfje a végzős diákokat, s az elköszönő lelkipásztorokat új szolgálati helyükön. A zoltáríró szavaival: Megáldja azokat, akik félik az Urat, a kicsinyeket a nagyokkal együtt. (Zsoltár 115,13)

Mixtaj Johanna

Lélek és test

Ünnepélyes keretek között adták át június 30-án a Komáromi Református Egyházközség Csillag óvodáját és bölcsődéjét. A Szlovákiai Református Keresztény Egyháznak ez az első, a magyar kormány Kárpát-medencei óvodafejlesztési programja keretében épült, a 21. századi igényeket minden tekintetben kielégítő, oktatási-nevelési intézménye, amely másfél év alatt készült el.

Az átadó ünnepség református Isten-

tisztelettel kezdődött. Igét hirdetett Balog Zoltán lelkipásztor, miniszterelnöki biztos.

„Lélek és test együtt ez az óvoda, az a program, amit elindított a magyar kormány szövetségben a ti közösségi, nemzetiségi, kisebbségi vezetőitekkel és egyházaitokkal, az a testről is szól meg a lélekről is. A tudásról, a tanulásról, arról, hogy versenyképes gyermekeink és fiataljaink legyenek, meg arról, hogy legyen lelki tar-

talom, hogy tudják, hogy hova tartoznak, hogy a mieink legyenek a legjobbak“ – mondta beszédében Balog Zoltán.

Az istentiszteletet felvételtől július 6-án közvetítette a Duna World, amely a mediaklikk.hu oldalon megtekinthető.

Greza István, a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program koordinálásáért felelős miniszteri biztos beszédében hangsúlyozta, hogy az átadott óvoda az új magyar együtt gondolkodás gyümölcse. Ez egy mérföldkő, mely jelzi az anyaország erejét, és megfogalmaz egy elvárás is – hogy a felvidéki magyarság foglalja el méltó helyét a Kárpát-medencében, le-

gyen az erdélyiek mellett Felvidék a vezető magyar erő – mondta. A komáromi református óvoda és bölcsőde bizonyíték arra, hogy a magyarság nem veszik el – tette hozzá Greza István.

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház óvodafejlesztési programja kapcsán Géresi Róbert püspökhelyettes emlékeztetett arra, hogy az első egyeztetés-kor még 15 helyszínen jelezték óvoda vagy bölcsőde létrehozását, de mára már kéttucatra duzzadt ez a szám, s a programba bekapcsolódó egyházközségek mindegyike maga fázisában halad a megvalósítás felé. „Az első célba érés a komáromi óvoda és bölcsőde. Abban a reménységben vagyunk, hogy néhány hónap múlva Nagykaposztól Somorjáig több mint 20 helyszínen tudunk létrehozni óvodákat, bölcsődéket a helyi magyar közösségek számára. S az a hit és reménység élten bennünket, hogy Isten megáldja és megszenteli ezt a szolgálatot, ezt a munkát és kegyelem-

mel tölti be az életünket“ – fogalmazott Géresi Róbert.

Fazekas László, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspöke fontosnak tartja, hogy az óvodások is találkozzanak Jézus Krisztus evangéliumával, és egészséges magyar öntudatra neveljék őket.

„Nekünk missziói küldetésünk van: az, hogy a Krisztus evangéliumát hirdessük minden teremtménynek. Küldetésünk tehát az is, hogy gyermekeink szívébe csepegtessük az evangéliumot. Ezzel értéket is adunk nekik: megpróbáljuk arra az értékvonatra terelgetni őket, amelynek egyedüli értelme van az életben“ – mondta el Fazekas László.

Július 3-án Martoson adták át a magyar kormány Kárpát-medencei óvodafejlesztési programja keretében épült következő református óvodát. Az eseményről a Hírek.sk készített összeállítást.

reformatus.hu/Forrás: ma7.sk/reformata.sk, fotó: Szarvas László

Colzon-díj 2019

Örömteli alkalom volt 2019. június 20-án a budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetem kápolnájában tartott Magyar Testvéri Börtöntársaság és Börtönlelkészek Magyarországi Szervezete közös közgyűlése, ahol átadták a 2018-2019-es Bonhoeffer és Colzon-díjakat. A díjazottak között volt a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház lelkésze, ThDr. Antala Éva, a Szlovák Testvéri Börtöntársaság ügyvezető igazgatója, a nagyölvédi és farnadi gyülekezetek lelkésze, Raoul Wallenberg-díjas.

A közgyűlés Csepregi Zoltán, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora üdvözlésével kezdődött, majd Ft. Gáncs Péter, nyugalmazott evangélikus püspök áhítata következett, aki a napi ige alapján többek között arról beszélt, hogy egy alkalom kezdő áhítata olyan, mint a koncertek előtti hangolás, itt azonban nemcsak egymásra, hanem a Nagy Karmesterre hangolódunk rá, s a jó, ha az ige nemcsak nekünk, hanem, úgy érezzük, rólunk szól. Elmondta, ő a börtönben tanulta meg, mekkora súlya van akár csak a kegyelem és békeesség szavaknak a fogvatartottak között, hiszen a börtönmisszió célja a fogvatartottakkal való közösségvállalás. Kiemelte a szeretet, szabadság, reménység közlésének fontosságát. Az evangélikus énekeskönyv dicséreteinek énekléséhez Dinnyés József daltulajdonos vállalta a kántori szolgálatot gitárjával.

Katona Csilla, a Magyar Testvéri Börtöntársaság elnöke köszöntötte a közgyűlés résztvevőit. Roszík Gábor, evangélikus lelkész, a Magyar Testvéri Börtöntársaság alapítója, 25 éven keresztül elnöke, vette át a szót,

hogy beszámoljon a társaság 2 díjáról, a Bonhoeffer-díjról és a Colzon-díjról. mindkét díjat a börtönmissziós munkatársak és börtönlelkészek javaslatai alapján ítélnék oda, az előzőt 2 évenként, utóbbit évente egy katolikus és egy protestáns börtönmissziósoknak.

Az idei Colzon-díj protestáns díjazottja ThDr. Antala Éva, a SZRKE börtönmissziós koordinátora, a Szlovák Testvéri Börtöntársaság ügyvezető igazgatója, kapta 20 évi börtönszolgálat elismeréséül. A díjazott lelkész e téren való munkásságát maga Roszík Gábor mutatta be, elmondva, 1999-től dolgozik együtt Antala Évával, akinek az induló felvidéki munkához minden segítséget megadott. Kiemelte, a jelenlévők között ő az

egyetlen, aki doktori munkáját is e témakörben írta a prágai Károly Egyetem Huszita Hittudományi Karán, A temperamentumfaktorok szerepe a hosszú időt és életfogytiglanig tartó szabadságvesztésre ítélt lelkigondozásánál. A díj átvétele után a díjazott lelkésznek megköszönte nemcsak a díjat, a szolgatársak elismerését, hanem azt a sok segítséget is, amit eddig kapott ezen a téren, megköszönte munkatársai segítségét, valamint röviden beszámolt a szlovákiai börtönökben végzett programokról. Reformátusként a Soli Deo Gloria dicsőítéssel zárta gondolatait.

A díjátadón jelen voltak munkatársai közül ketten, Balogh Ildikó és Ambrus Erika, valamint a lelkész nő testvére, Dr. Antala Zsuzsanna, is.

Ambrus Erika

Óvoda nagyhatalommá leszünk a Felvidéken – Átadták a martosi egyházi óvodát

Ünnepi keretekl között adták át Martoson a református egyházközség új óvodáját és a felújított alsó tagozatos iskoláját. Komárom után ez volt a második óvoda, amely a magyar kormány támogatásával a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési program keretében épült fel 824 ezer eurós költséggel.

Az ünnepség istentisztelettel kezdődött, amelyen Szénási Lilla lelképásztor MK 10, 13-16 versek alapján a gyermekek és Jézus kapcsolatáról szolt. Bevezetőjében elmondta, hogy mindannyian benne vagyunk ebben a történetben: a jelenlegi és jövőbeli óvodások, iskolások. „Az ilyen korú gyermekek rászorulnak a szülőknek, felnőtteknek a segítségére, gondoskodására. A kicsiket, az óvodásokat kézen fogva vezetjük be az óvodába, a nagyokat egy-egy mosollyal bátorítjuk, amikor elkísérjük őket az iskolába. Igyekszünk ezáltal is megadni nekik azt, amire szükségük van a fejlődésükhöz” – fogalmazott az igehirdető, majd azzal folytatta, hogy a történetben a felnőttek is benne vannak, mert feltételezhetően szülők és nagyszülők voltak azok, akik odavitték Jézushoz a gyerekeket, hogy megáldja őket. „Ezen a ponton kapcsolódunk a mai történethez – hívta fel a figyelmet Szénási Lilla a református nevelési és oktatási intézmények többletére, amelyben a gyerekeknek nemcsak az értelmüket és a testüket táplálják neveléssel, hanem a lelküket is formálják. „Ezekben az intézményekben természetessé válhat számukra az, hogy az életüknek van egy oltalmazó gazdája, egy vezető pásztora és egy szerető vigasztalója. Megtanulják mit jelent igazi életet élni magyar emberként, megtanulják nyelvünket, valamint őrizni, ápolni és tisztelni a keresztyén és népi hagyományainkat“. Szénási Lilla figyelmeztetett arra is, hogy talán a külső szemlélő csak egy óvoda átadását látja az eseményben, de hiszi, ennél sokkal több történik ezen a mai napon, s beteljesedhet a zsoltáriró szava: „Megáldja azokat, akik félik az Urat: a kicsinyeket a nagyokkal együtt“. Beszédében hangsúlyozta azt is, hogy nagyon sok múlik a szülőkön és nagyszülőkön: „Ha olyan életet élünk, amely áldásra méltó, akkor áldás hullik a gyermekeinkre is“ – fogalmazott a lelképásztor.

Az igei gondolatok után a megjelenteket Erdélyi Zoltán, a gyülekezet gondnoka, a község alpolgármestere köszöntötte. Többek között Fazekas Lászlót, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püs-

pökét, Fekete Vince főgondnokot, Géresi Róbert püspökhelyettest, Molnár Sándor zsinati főtanácsost, Potápi Árpád Jánost, a Magyar Kormány Nemzetpolitikai Államtitkárságának titkárát, Czibalmosné Molnár Éva főosztályvezetőt és Menyhárt Józsefet, a Magyar Közösség Pártjának elnökét.

„Nagy öröm számunkra, hogy megélhettük ezt a mai napot” – mondta bevezetőjében Szénási Szilárd, a komáromi egyházmegye esperese, a gyülekezet lelképásztora, majd a 127. Zsoltár szavait idézte: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. Ha az ÚR nem őrzi a várost, hiába vigyáznak rá az őrök“. Rámutatott arra, hogy Isten segítségével minden emberi erőlködés és akarat kevés lett volna, de Vele minden akadályt áthidaltak, leküzdöttek és elértek a mai naphoz.

Majd röviden felidézte a református óvoda történetét. Elmondta, hogy 2016-ban, amikor lehetőség nyílt a magyar kormány jóvoltából, hogy a Kárpát-medencei Óvodaprogramba jelentkezzenek azon gyülekezetek és közösségek, akik erőt, hitet és bizalmat éreztek önmagukban arra, hogy óvodát újítsanak vagy építsenek, akkor a Martosi Református Egyházközség is élni kívánt ezzel a lehetőséggel. Még abban az évben bekapcsolódtak a programba. 2017-ben megkezdődött a projektdokumentációk, a tanulmányok, látványtervek, előzetes költségvetés elkészítése. 2017 végére készült a teljes tervdokumentáció. A 2018-as év elején megkezdődött az építkezési engedély beszerzése, amit a márciusi tereprendezés követett, áprilisban pedig sor került az időkapcsolás alapköveteléseire. A kivitelező kiválasztása után kezdődtek el a munkálatok, amelyek a tervek szerint időre be is fejeződtek. Az esperes elmondta, hogy még vár rájuk a működési engedély beszerzése, valamint az önkormányzati óvoda fenntartói és működtetői jogkörének az átvétele.

Az egyházi óvodát az egyházközség a saját tulajdonában lévő telken építette fel, a templom és az alsó tagozatos alapis-

kola szomszédságában, amelyet szintén felújítottak, de egy másik program keretében. Az épület teljes beruházása, 265 507 338 forintot, vagyis 824 ezer eurót tett ki a járulékos költségeken kívül. Az épületben két óvodai osztályt, hálótermet, kiszolgáló és szociális helyiségeket, számítógépes tantermet alakítottak ki a gyermekek számára, valamint a rendelkezésükre áll egy százfős személy étkeztetésére felszerelt konyha is. „Köszönjük Magyarország kormányának a lehetőséget és a támogatást. Egy ilyen kis községben, mint Martos, ilyen nagy összegek még álmainkban sem szoktak szerepelni“. Majd utalt arra, hogy Magyarország kormánya, amikor magyarokról beszél, akkor abba belefér az ő községük is. Amikor stratégiában gondolkodnak, abban ott vannak a felvidéki óvodák és oktatási intézmények is. „Amikor a jövőről tesznek bizonyosságot, akkor a jövőnek mi is a részesei vagyunk. Amikor egysegről szólnak, róluk is beszélnek. Amikor fejlődésről és gyarapodásról, ránk is gondolnak. Amikor közös teherhordozásról, akkor a közös gyökereinkre utalnak. Amikor közös örömről, akkor itt vannak velünk, hogy együtt ünnepeljenek” – mondta többek között Szénási Szilárd esperes, lelképásztor.

A beszédek között egy kis kultúrműsorral kedveskedtek a vendégeknek a martosi óvodások.

Fazekas László püspök arról beszélt, hogy jelenleg a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház keretén belül tizennyolc óvodát és öt bölcsődét terveznek, amelyből egyet, június 30-án Komáromban már át is adtak, most pedig a következőt. „Ezek számunkra csodák. Nem szabad mellettük csak úgy elmenni” – fogalmazott a püspök, majd visszaemlékezett arra, hogy amikor Magyarország kormánya meghirdette a Kárpát-medencei óvodaprogramot, akkor csak hét-

nyolc óvodát mertek felvállalni, ami mostanra kiteljesedett. „Lassan el lehet mondani, hogy óvoda nagyhatalommá leszünk itt a felvidéken a számokat illetően” - nyomatékosította a püspök. Emlékeztetett arra, hogy minden gyülekezet, aki élni akart ezzel a lehetőséggel, az elindult ezen az úton. „Lassan kinőnek a földből ezek az épületek és hamarosan átadásra is kerülnek. Augusztus végén Tornalján, szeptember 1-én Rimaszombatban, majd Zselízen, Szepsiben és októberben Kassán.

„Odafigyelünk arra, hogy az óvodákban a magyar nyelvű oktatás, a magyar és keresztyén hagyományok megtartásra kerüljenek. A leendő oktatási-nevelési intézményeink azt a célt hivatottak szolgálni, hogy megőrizzük magyarságunkat itt a Felvidéken, ragaszkodjunk a kultúránkhoz, az Istenhitünkhöz párosítsunk tudást. Erősítsük a népünket, nemzetünket, hogy megmaradhassunk itt magyarnak, csökkentsük vagy teljesen megállítsuk az asszimilációt és gyermekeinknek megfelelő jövőt biztosítsunk” – fogalmazott Fazekas László püspök. Az istentisztelet után az ünnepség az óvodánál folytatódott, ahol a gyer-

mekek táncra perdültek. „Minden adott a színvonalas oktatásnak és a helyi magyarság megmaradásának. A Felvidék egyik legmodernebb, letisztult vonalvezetésű, szép, minimalista stílusú óvodája épült meg. A falak immár állnak, a többi, a sikeres folytatás csakis rajtunk, martosiakon múlik – hangsúlyozta beszédében Keszegh István polgármester.

„Egy teljesen felújított iskola mellett egy teljesen új református óvodát avatunk fel. Ez is bizonyítja azt, hogy a felvidéki magyarság, s nyugodtan mondhatjuk azt, hogy az egész magyar nemzet, nemcsak múltban gondolkodik, a múltba réved, nemcsak a ma bajaival foglalkozik, hanem van jövője. Célokot fogalmaz meg, s a közös célok mentén pedig együttes erővel törekszik is. Ennek a bizonyítéka az, hogy intézményeket építünk, avatunk, megújulnak az egyházi és világi intézményeink” – mondta Potápi Árpád János, a Magyar Kormány Nemzetpolitikai Államtitkárságának titkára. Tájékoztatásul elmondta, hogy a Kárpát-medencében több, mint 150 új óvodát és 460-at újítanak fel, de a számok folyamatosan

változnak, mert a programba újabb intézmények kerülnek be. 10,5 milliárd forintból 165 felvidéki intézmény újul meg

és épül fel.” Ezek nagy dolgok, büszkék lehetünk, hogy ilyen terveink voltak, s közös sikereket értünk el az elmúlt időszakban, s mindent megteszünk azért, hogy a jövőben is így legyen” – jelentette ki a nemzetpolitikai államtitkár.

Elmondta azt is, hogy a Felvidéken az önkormányzatok mellett az egyik legerősebb szövetségi partnerük a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház. A harminc egyházi óvodából 23 református, kettő görögkatolikus, öt római katolikus. A programra 7,3 milliárd fo-

rintot különítettek el. „Ez azt jelenti, hogy a Felvidékre kiemelt figyelmet fordítunk. Azt szeretnénk elérni, hogy a szülőföldön tudjanak boldogulni a magyar emberek, itt tudjanak jövőt adni gyermekeiknek” – mondta Potápi Árpád János. Az ünnepi beszédek után Szénási Szilárd esperes, Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár, Fazekas László püspök és Keszegh István polgármester átvágták a szalagot, majd az érdeklődők megtekinthették az óvoda épületét.

Reformata, Iski Ibolya
Kép: Iski Ibolya, Szarvas László

Három nap Erdélyben

Még nem történt meg velem, hogy bizonytalankodtam volna Erdélybe indulva. Májusi utazásunk alkalmával mégis vegyes érzésekkel indultunk útnak. A tervezett útvonal csábító volt, Torda és környéke. A meglátogatott nevezetességek sora végül is sokkal gazdagabb lett. Esti órákban érkezünk szálláshelyünkre, Várfalvára, ahol egy ősi unitárius templom fogadott minket a falu közepén, a szállás egy panzióban a falu szélén. A panzióban meglepő volt, hogy nem beszélnek magyarul, de németül és angolul sem. Másnap, indulás Tordára, ahol a város elején egy hatalmas román zászló fo-

gadja az érkezőt. Az 1568-as országgyűlésnek helyt adó unitárius templom felújítás miatt nem fogad látogatókat, így tovább megyünk a sóbánya irányába. A rendezett környezet, s érdekes látnivaló egy sóbánya a maga történetével, csónakázó tavával, de a vízből kiálló oszlopon ismét egy román zászló. A parajdi sóbánya méretéhez és látnivalóihoz képest szerény méretű bánya látványosságait egy óra alatt megnézzük, majd rövid kávészünet után Torockó felé indulunk. Már az odavezető út is vadregényes, megérkezve pedig ámulatba esünk. Ez a falu a környezetével, épületeivel csodálatos.

Igaz itt is találkozunk egy „táj-idegen” építménnyel, a főtér sarkába épített prvoszláv román templommal. Táj-idegen,

mert pár évtizede épült, s azt árulja el, hogy a román műemlékvédelem számára mindez megengedhető. Ez az igazi „európaiság”! A községben csak magyar szót hallottunk, a román templom valószínűleg a falu elején épült nyaralók újjazdag román tulajdonosait szolgálja, már ha igényt tartanak rá. A vendéglőben ízes magyar nyelven veszik fel a rendelést, s a felszolgált étel íze semmiben sem marad el a nyelv „ízétől”. Torockóról Nagyenyed felé vezet utunk. A táj csodálatos, de a két többségben románok által lakott községben néhol még a tyúkölon is román zászló leng. Ez talán valami védelmet, vagy különleges elbánást jelent! Mert hát az egyenlők közt mindig vannak még egyenlőbbek. Nagyenyedre érve egyrészt a református vártemplom, másrészt a gyönyörűen felújított református

kollégium „beszél” a történelmi múlttól, és bátorít a hitben, anyanyelvben való megmaradásra. Tíz évvel ezelőtt itt járva a templom körül tömegsírt feltárása folyt. „A várost 1849. január 8-a és 17-e között az Axente Sever(wd) és Simion Prodan muzsnaházi pópák-vezette román felkelők elpusztították. A lakosság nem hitte, hogy az addig békés románok bántanák őket. Az ortodox karácsony másnapján, éjszaka elszabadult a pokol. 800-1000 védtelen embert mészároltak le helyben, nem kímélve csecsemőt, nőt, aggastyánt sem. Közel ugyanennyien, akik mezítláb a környező hegyekbe menekültek, megfagytak a huszonnégy fokal, dermesztő hidegben. A vártemplomban talán, kitarthattak volna, de nem számítottak a veszélyre. A férfiak a magyar szabadságharc seregében szolgáltak, így nem harc volt ez, hanem közönséges, aljas mészárlás-ralblás. A Kollégium évszázados szellemi értékei a sárban végezték, a haramiák által többre becsült holmik kocsiszámra a támadókat gazdagították, jóllehet a kamarilla később parancsot adott visszaszolgáltatásukra. A halottak egy részét a vársáncba (a mai óvoda udvara), másik felét az addig mészoltónak használt, a vár sáncai melletti gödörbe temették, ahol az emléktábla áll. Római számok jelzik a pogrom pusztá

dátumát.” forrás Wikipédia

Ennyit az európai kultúrnépről, s az ortodoxia „mélyvallási” tartalmáról. A Református Kollégium alapítójáról, Bethlen Gáborról kapta nevét. Az 1622-ben Gyulafehérvárról ideköltöztetett intézmény olyan diákokkal dicsekedhet, mint Kőrösi Csoma Sándor, Jékely Zoltán. Tanárai közül Apáczai Csere János, Alvinczi Péter, Áprily J. Lajos. Méreteiben a Debreceni Református Kollégiumhoz hasonlítható, lelki-szellemi kisugárzásában szintén. 1704. március 13-án Rabutin gyűjtötte fel, a város védelmében 30 diák esett el, emlékművük a Kápolna-dombon áll. Erről az időről szól Jókai Mór „A nagyenyedi két fűzfa” c. elbeszélése. Vacsora idejére visszaértünk szállásunkra, ahol az előző napi gulyásleves vacsora után ezen az estén gulyással vártak minket, no meg a nemzeti étellel, a puliszkával. Igaz, hogy a gulyás, ha megáll, érlelődik, de második este is gulyás? A reggelinél a biztonság kedvéért megmondtuk a magyarul törve beszélő alkalmazottnak, hogy estére, ha lehet a grille-

zett csirkemellet választanánk az ajánlatból. Az éjszakai nagy eső után a Tordai-hasadék bejáratát néztük meg, s útítársainktól elválva, Gyulafehérvárt érintve Vajdahunyad felé indultunk. Megérte! A Hunyadiak vára nagyszerű látványt nyújt az ideérkezőknek, háttér-

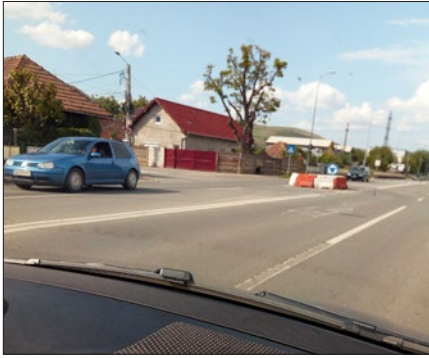
ben a Retyezát még hófödte csúcsaival. Nagyszámú látogató között sok magyarral találkozhattunk. Nagy élmény volt végiglátogatni a vár termeit, udvarát, bár a kiállítási anyag elég gyér. Gondolom ez annak is a következménye, hogy a törté-

nelmi korhű anyag túlságosan magyar lenne. Pedig az 1630-as években itt alakul meg a román református gyülekezet, melynek két prédikátora is volt. Jelenleg majd 63.000 lakosból több mint 3700 magyar, s ebből 1953 a református. Vajdahunyadot elhagyva rövid látogatásra Dévára mentünk, ahol a vulkanikus hegycsúcsra épült „magas Déva várát” néztük meg. Sajnos itt is „táj-idegen” zászló lobogott a vár fölött. Ha ezt tudta volna Kőműves Kelemen, biztos meggondolja a feleség befalazását. Hitvesemmel mi fel sem mentünk a várhoz, inkább Alvinc felé indultunk, hogy felkeressük a Martinuzzi kastélyt. A település alapítói szászok voltak, akik a 17. században a szász városokba költöznek, s gótikus templo-

mukat a reformátusoknak adják át. Jelenleg nincs református Alvincen, magyar is csak 60 körül, de ott van a romos templom, s az 1551-ben itt meggyilkolt Utyeszenovics – Martinuzzi György, közismertebb nevén Fráter György várkastélyának romjai. Hogy az új birtokosok mennyire nincsenek tisztában az általuk birtokolt község múltjával mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a nagyon szépen rendbe tett Horváth-Inczédi kastélyt mutogatják Martinuzzi kastélyként. Gyulafehérváron áthaladva „megcsodáltuk” az egyedien román módra, nagyon takarékosan kialakított „körfor-galmat” is.

Várpalotára érve beszélgettünk helyi magyarokkal, akiktől megtudtuk, hogy a magyar községbe épült román tulajdonú panzióban lakunk. A tulajdonos a helyiek közül nem alkalmaz senkit, pedig az utazási iroda azt állítja, hogy magyarul beszélnek. Azt nem teszi hozzá, hogy a faluban igen, de nem a vendéglátóhelyen. A szállást lefoglaló útítársainkat jól megvezették. A következő meglepetés a vacsoránál kö-

vetkezett, ahol a csirkemell helyett nem egészen átsült sertésstarját kaptunk egy kétes állagú süteménnyel. Másnap reggel már nem tartottunk igényt a reggelire, hanem korán elindultunk északi irányba, remélve hogy református istentiszteleten vehetünk részt. Első megállónk Zsibón volt, ahol a történelmi református templom kapui még zárva voltak, de a közelben levő román ortodox templom hangszóróiból nagy hangerővel hallatszott az énekelt mise. Rövid megállót tar-

tottunk a szebb napokat megélt Wesselényi kastélynál, majd folytattuk utunkat Nagybánya irányába. Itt még elértük a

református istentiszteletet, megnéztük a történelmi óváros nevezetességeit, majd a főtér egyik vendéglőjében elfogyasztott ebéd után elindultunk Szatmárnémeti, s végcél Dereglyő felé. Három nap, több mint ezer kilométer, rengeteg látnivaló, és keserű tanulságok is. Jó tanáccsal szívesen szolgálunk az érdeklődőknek, hova érdemes menni, s ha lehet, milyen helyeket kell elkerülni.

Csoma L

„A hitet megtartottam..”

– Magyar református keresztlő Dalmáciában –

A harminc évvel ezelőtti változások nagy nyeresége volt a határok megnyitása. Sokan elcsodálkozva tapasztalták milyen különbségek vannak földrészünk keleti és nyugati része között. Kevesen gondolták akkor, hogy a megnyílt határok sokak, kiváltképp a fiatalok, elvándorlását is jelentik majd. Ki munkát keresve, ki házasság révén ment más országba, de tény, hogy falvaink többségében nagyon lecsökkent a fiatalok száma, s gyülekezeteink nagyon megérik az elvándorlást. Az esetek nagy részében ez a református egyháztól való eltávolodást, elszakadást is jelenti. Igaz, ehhez nem kell külföldre távozni, a közöny, gyülekezeti alkalmak elkerülése az itthon maradók esetében sem ritkaság. Annál inkább fontos kiemelni azokat, akik külföldön élve is élő kapcsolatban maradnak a gyülekezettel. Szülők, akik gyermeküket hazahozzák több éves távollét után is konfirmálni. Menyasszony, aki Angliában él, de svéd vőlegényével hazajön házasságot kötni. Vagy lapunk szerkesztője, aki Dalmáciában élve ott köt református egyházunk rendje szerint házasságot. A múlt hónap 16-án pedig az első magyar református keresztlőre is sor került Splitben. Bešlić Anna-

mária és Tomislav házasságát leánygyermekével áldotta meg az Úr, aki a keresztségben a Letícia nevet kapta. A latin eredetű név örömet, szépséget jelent. A keresztlést végző Szenn Péter, horvátországi magyar református püspök, családjával együtt vállalta a hosszú utat, hogy erősítse a formálódó kis magyar református közösséget, magyar és horvát nyelvű igehirdetésével közel vigye a Krisztusban nyert szeretet örömét a jelen levő horvát anyanyelvű testvérekhez is. E sorok írója elmondta, hogy azon a vasárnapon, Szentháromság vasárnapján a katolikus egyházban a család vasárnapja van. Isten kegyelméből Krisztus egyházának nagy családjaként egy gyermek keresztlésével ünnepelhetjük ezt

a napot, s hirdethetjük Isten dicsőségét. Az istentiszteletre a helyi Baptista Gyülekezet imatermében került sor, s a baptista lelkipásztor szeretettel üdvözölte az ünneplő gyülekezetet és családot. Isten utat mutat mindazoknak, akik nem csak vágyaik, terveiket viszik magukkal, hanem hitben járnak. Ő ad közösséget, hogy élő hitünkről és annak szerzőjéről, a Jézus Krisztusról jó bizonyosságot tegyünk. Legyen áldott az Ő neve!

Csoma L.

„Határtalanul” – Deregyőn

Öt évvel ezelőtt kapcsolódott be a Református Tanulmányi Központ a „Határtalanul” nevű magyarországi programba, mint szállásadó hely. Az eltelt évek alatt Magyarország különböző tájairól érkeztek diákok, s ebben az évben Dél-Dunántúl városaiából is fogadhattunk csoportokat. A távolabbról érkezők számára nagy meglepetést jelent, hogy itt is magyar szó, magyar iskolák fogadják a vendégeket, s a magyar történelem kiemelkedő személyiségeinek szülőhelyét, valamikori otthonát kereshetik fel, mint II. Rákóczi Ferenc, Dobó István, Andrásy Gyula, stb. Nagyon fontos ez a program a határ mindkét oldalán élő magyarok számára. Az anyaországiak felfedeznek, a határon kívül rekedtek megnyugvással vehetik tudomásul, hogy a felnövekvő nemzedék már tudni fogja magyarok több millióan élnek a környező országokban is. A tavaszi időszakban 6 csoportban, mintegy 240 diáknak adott otthont a Tanulmányi Központ, s az ideérkezők bemutatták tudásukat, gyarapították ismereteiket, s barátokat szerezhettek a partner iskolák tanulói közül..

CsL.

Erdélyi Zoltán

1921.február 2. Csicsér – 2019. június 21. Léva

Gyerekkorától gyakorolta Isten akaratának engedelmeskedő, rendelését elfogadó életet. Így fogadta az élet – nem ritkán – kísértő kihívásait. A háború nem csak arra tanította meg katonaként, hogy Istenének mondjon köszönetet - balfülét elhasító koponyájától milliméternyire csapódó repesz dacára is az élet megóvásáért, - hanem távlati célok keresésével rendelte alá életét az Ő országa missziós terjesztésének szolgálatára készülve. Az „új, átrendeződött” kihívások dacára (is) a Missziói Intézetben missziói munkás-képesítő bizonyítványt szerzett 1950. június 28-án. Lévitavizsgáját 1950. július 8-án jegyezték, melyet követően 1950. szeptember 1 – 1952. július 31-ig hitoktatói szolgálatba állt Komáromban közmegelegedésre. A szolgálat ellehetetlenítése annak jövőbeni folytatása állandó reménységével volt kénytelen szolgálatát felfüggeszteni – akkori közvélekedés szerint befejezni. 1952. október 4-én kötött házasságot Léván Galambos Gizella hitben/hivatásban/elkötelezettségben már korábban keresztyénségben fogant testvérével. Házasságukat Isten öt gyerekkel áldotta meg, akiket hitben/elkötelezésben és hűségben neveltek, kik közül lelkipásztori szolgálatba léptek, presbiteri tisztséget vállaltak, missziói indítással néztek jövendőjükbe. Lévitai szolgálatát szeretetmunkaként soha nem függesztette fel. A legelfogultabba egyházellenes időkben vállalta a szószéki szolgálatot, bibliaórai közösségek gyülekezeti és házankénti vezetését az állandó napi ima megerősödésében Léva és egész környéke területén. Tette ezt presbiter, aztán egyházközségi jegyzőként is. Reménye megmaradt: Isten reformált egyháza szabadulni fog! Reménysége nem szegyenítette meg: 1989 változásait követően „csak” folytatta évtizedekkel azelőtt elkezdett szolgálatát hivatalos engedélyét visszaszerezve. Hontvársányban folytatta volna, de ottani fenntartások óvatos tudomásul vételét követően a Nemesbori Gyülekezet árvaságában talált személyében igazi misszionáriusra. Szószéki folyamatos szolgálat mellett családlátogatás rendjén fektette fel a gyüleke-

zet nyilvántartását, bibliaórai közösségben érezte meg az imádság hatalmát, katekézis rendjén munkálta a jövendőt Isten dicsőségére – míg a gyülekezetbe megválasztott lelkész került. Szolgálatát Léván folytatta felkérés alapján töretlenül, amíg az ottani templomi dulakodásra is hajlamos gyülevészek (a temetési rendtartás alkalmával is súlyosan megkeserítette az özvegy gyászát) kitiltották a templomból a „hatalmaskodó”- rokona megengedésével. Szembesült - további élete fájdalma, - hogy kegyességének sok-sok szálával a lévai templomhoz való kötöttsége végleg elvágtott. Kegyességének útjába akadály viszont nem gördülhetett. Időközben művészi tehetségét festőként kamatoztatta egyháza és annak népe javára: eladásra felajánlott festményeinek összegéből támogatta – korábban - a lévai ref. templom renoválását, - később - a Jó Pásztor nonprofit perbenyiki szervezetét, a nagydobronyi református gyermekintézetet. Szolgált írásaival a hit útjának egyengetését református kiadványok útján – kiváltképp a szíve csücskét általa „keleti újság”-ként emlegetett jelen újság oldalain is. (Szívének imádságos szeretetéből egy rész élete végéig „keleten” maradt...) Napi imádsága, családjában, unokáival, dédunokáival való Urunk elé állásával végezte a példaadás állhatatos munkáját, istentiszteleti közösség látogatásában ereje fogytáig Alsószecsén.

Akik ismerték nem tehetnek mást, mint hálát adhatnak, hogy Ő volt nekünk, egyházunknak, népünknek – várva az általa is várt találkozást, melyet elválás már kötni nem fog.

Isten Vele – Isten velünk!

(piala)

PS- A koporsó mellett elhangzott igehirdetés meghallgatható: <http://bars.reformatus.sk/>

Konferencia a transzgenerációs örökségről Léván

A család, mint a transzgenerációs örökség volt a központi témája a lévai Czeglédi Péter Református Gimnázium előadótermében június 22-én megtartott műhelykonferenciának. A Szlovákiai Magyar Mentálhigiénés Közösség által szervezett szakmai napon közel nyolcvan résztvevő jelent meg.

Mint Szathmáry Zsuzsanna lelkes, a Szlovákiai Magyar Mentálhigiénés Közösség vezetője a köszöntőjében elmondta: a mentálhigiénés szakemberek napi munkájukban találkoznak a családokon belüli problémákkal.

„Mindannyiunkat érint a téma, ezt mutatja az is, hogy a műhelykonferenciánkra széles körből érkeztek résztvevők Magyarország és a Felvidék számos szegletéből is.”

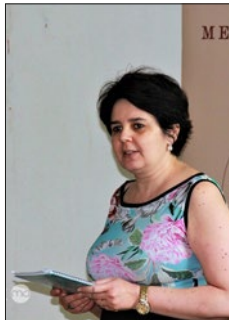
Szathmáry Zsuzsanna a Felvidék.ma-nak elmondta: évi rendszerességgel igyekeznek egy műhelykonferenciát szervezni Léván. A jelen szakmai találkozóra több mint húsz magyarországi érdeklődő érkezett, ám a többségük felvidéki, Nagykapostól Nyugat-Szlovákiáig sok-sok településről jöttek el a járási székhelyre.

A tartalmas szakmai nap dr. **Koltai Mária** pszichiáter, képzett családterapeuta előadásával kezdődött. Az előadás központjában a család, mint transzgenerációs örökség állt. „Az ember csupán a társadalmi kapcsolataiban, azon belül a családi kapcsolatban létezhet. Az őseink élete, szemlélete mélyesen meghatározza a mi jellemünket, sorsunkat is” – kezdte az előadását a szakember.

Mint hangsúlyozta: a transzgenerációs téma nem a múlt-ról szól, hanem annak a mélyreható megismeréséről annak érdekében, hogy a jövőnk útjait építsük fel belőle.

Az örökségből a jövő generációja számára építkezünk, a meglévő tapasztalatokból gyarapítva az értékes ismereteinket – tette hozzá.

A hallgatóság soraiban elsősorban mentálhigiénével foglalkozó lelkészek, pedagógusok illetve egyéb, az emberekkel

Mintegy nyolcvan vettek részt a Czeglédi Péter Református Gimnáziumban megrendezett konferencián

szorosan összefüggő szakmákban tevékenykedők ültek. Hozzájuk szólt a pszichiáter következő üzenete: „A múltat a jelenen keresztül a jövő számára építő jelleggel az életünk javát szolgálva használjuk fel. A mentálhigiénés szakma ezen elkötelezettsége javítja a világot.

Mint elhangzott, a család az egyetlen természetes rendszer az életünkben, mely meghatározott örökséggel bír. Kétfajta örökséget különböztetünk meg. Az intergenerációs örökség azon két-három generáció tapasztalatai, melynek átadóit még személyesen ismerjük. A transzgenerációs örökségnek nevezük a családon belüli többgenerációs, akár több százéves tapasztalatokat, ezek forrását mi már személyesen nem ismerhettük – vázolta fel dr. Koltai Mária.

A továbbiakban kifejtette az örökség formáit. Megemlítette a családon belüli kulturális örökségeket, valamint a közös múltból fakadó félelmeket és traumákat. Az elődeink bizonyos szituációkhoz való hozzáállásáról, viselkedésmódozatairól is szólt. Mindezeket magunk is letérképezzük tetteinkkel és gondolkodásmódunkkal – jegyezte meg.

A mentálhigiénés szakembereknek a munkája során mindezekre figyelnie kell, illetve figyelembe kell vennie az eltérő transzgenerációs örökségek meglétét. Elmondta: a család a társadalmi és a nemi szerepek mintáját adja, a mai rohanó világunkban sokszor elferdülnek ezek a szerepek.

A műhelykonferencia délután kiscsoportos foglalkozásokkal folytatódott. A párhuzamos műhelyek témája szintén a család köré összpontosult. Hozott tárgyi emlékeket boncolgattak, az egyéni családokon belüli férfi és női sorsokat elevezték fel.

A hiánypótló mentálhigiénés képzés

A Szlovákiai Magyar Mentálhigiénés Közösség társszervezőként tavaly októberben Gyűgyön szervezte meg a **Kárpát-medencei Lelki Segítő Szolgálat IV. Hálózatépítő Konferenciáját**. A felvidéki szervezet segíti a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem mentálhigiénés szakemberképzését Szlovákiában.

Takács Péter, klinikai szakpszichológus, a Károli Gáspár Református Egyetem Mentálhigiénés képzésének felvidéki vezetőoktatója

A Károli Gáspár Református Egyetem 2002-ben Erdélyben indította el mentálhigiénés szakemberképzését. Az elmúlt időszakban fokozatosan terjeszkedett a Kárpát-medencében, Budapest mellett Beregszászon, majd a Felvidéken először Hanván, 2015 szeptemberében pedig **Léván kezdték el az oktatást**.

2018 februárjában már a **második évfolyam indult** el Léván, jövő tavasszal fejezik be a kétéves képzést. Az oktatás irányítója Takács Péter, klinikai szakpszichológus, a Károli Gáspár Református Egyetem Mentálhigiénés képzésének felvidéki vezetőoktatója. A képzésnek jelenleg a Lévai Református Lelkészi Hivatal ad otthont.

Pásztor Péter/felvidék.ma
Fotó: Pásztor Péter/Felvidék.ma

Feltámadás és megmaradás! - A trianoni emléknapi

Akinek nem fáj, az nem érzi, s aki nem érzi, az nem is érti, hogy miért vagyunk mi itt!

Tisztelt emlékező gyülekezet! Kedves sorstársak, debreceniek!

Megható számomra Debrecenben állnom, ahol Kossuthot kormányzóvá választották, deklarálva ezzel is 1849-ben a magyar függetlenséget. Sok jó helye ez is a világnak. Én arról a vidékről érkeztem, a Bódva mentéről, ahol a Magyar hiszekegy írója Sziklay Szeréna született, ezt az üzenetet is szeretném önökkel megosztani.

Vannak a világban olyan térségek, mint például a Kárpát-medence, amelyet különös kegyelemmel jelölt és áldott meg a Mindenség Ura, Istene, hogy benne az élet lelki gazdagságban kiteljesedhessen.

És vannak szent helyek, mint Csíksomlyó, ahol a tévelygő ember utat és célt találhat, a kóborló lélek megvilágosodhat, ahonnan az eltévedt bárány megtérhet, hazatalálhat, megláthatja és szeretetébe fogadhatja testvéreit, újra felismerheti felnévelő édesanyját. Főleg, ha erőszakkal szakították el tőle gonosz mostohák! Mindenki tanulhat általa, másként találhat önmagára, valódi értékeire, és szebben, jobban, tisztábban és hitelesebben láthatja utána a világot. Legyen az egyszerű halandó vagy őszentsége, a pápa.

Az előző napokban Csíksomlyóban jártam, még mindig a hatása alatt élek, mint mindig, valahányszor megteszem ezt az utat. Tisztábban, hitelesebben, mélyebben, reményteljesebben hiszem, hogy velünk az Isten! És népünk évezredes keresztútjának célja és üzenete van: feltámadás és megmaradás! Ezért is hiszem, tudom és vallom, hogy a trianoni ítélet, amit sunyi haszonlesők terveztek el, félrevezetett bírakkal döntöttek el, és parancssóra nevelt végrehajtókkal végeztettek el. Mindent csupán megtisztulásunkra és megerősödésünkre mérte ránk a Mindenható. Mert akikre nagy feladatokat bíz, azokra nagy terheket is rak. És ezért nem jöhet létre összefogás és egység a nemzet megtérése és megtisztulása nélkül. A nemes bor és az erős acél is előbb megszabadul a salaktól, hogy küldetését betölthesse. És megtérni soha nem késő, amíg itt vagyunk.

Mert az Istennek célja van velünk! Az ő feltétlen elfogadása, valamint napja és neve tiszteletének parancsolata után a tízparancsolatban szüleink tiszteletére, vagyis véreink s általuk hagyományaink, kultúránk, nyelvünk megbecsülését várja el tőlünk elsősorban: „Tiszteld atyádat és anyádat!” Mi magyarként lettünk keresztények, és keresztényként maradtunk meg magyarnak, embernek, európainak. Ezek alapértékek: nem szélsőség és nem fajelmélet, hanem megtartó emberség és szeretet, család- és nemzetvédelem!

A probléma tehát nem velünk van, hanem azokkal, akik mindezt megkérdőjelezzik!

Nekünk nem megosztottságból kell közösséget teremte-

nünk, mert nem megosztottak, hanem csak legfeljebb néha idegen szándékból összezavartak, összeugrasztottak, sötétségben és ködben tévelygők vagyunk. Mert vannak idegen lelkű bajkeverők, akikkel többé soha nem kellene közösködnünk, amíg be nem ismerik vétkeiket és nem térnek az emberség, az emberi értékek természetes útjára. Ha nem teszik, akkor nem kár a veszteségért, csak magukat hibáztathatják kárhozataukért. De nem engedhetjük meg, hogy bármikor is beleszólhassanak népünk életébe pénzükkel, hazugságaikkal vagy elkápráztató ígéréteikkel.

Van egy jelentős félrevezetett tömeg is, amely a csábítások, ígéretek és kísértések csapdájába tévedt, megfélemlítve emberi küldetéséről, magyar testvéreiről, az apai és anyai otthonról, családról, hagyományról, nyelvről és kultúráról. Ezek, akik már gyermekkoruktól elveszettek, kismizmizáltak és kitagadottnak érzik magukat, mert nem kaptak igaz útmutatást, csak mediális maszlagot vagy hazug történelmet, akikről már József Attila is döbbenetesen kegyetlen látéleket készített: az apátlan, anyátlan, istentelen és hazátlan, szerető társ és szeretet nélküli, még a legtermészetesebb biológiai létében és nemében is veszélyeztetett húszévesek nemzedéke, akiknek a felkínált tiszta szívét, ha nem vesszük őket észre, nem adunk nekik esélyt a közösségünkben, akkor a Sátán karmai közé kerülnek (anyagi hajszá, becstelen élet, bűnözés, önpusztító mámorba és kábulatba menekülés). És a társadalom gondjai, bajai azzal nem oldódnak meg, ha a bűnözőket elzárják vagy felakasztják. Nyomukban csak szaporodnak a bajok, és pusztuláshoz

vezet a hazugságra épített társadalom gondatlansága, elszabadsága és otthontalansága. És akkor valóban halált hozó füvek teremnek a sírokon...

Erre a megtévesztett ifjúságra, tévelygő és értékeit vesztett vagy vesztő tömegre kell, kellene jobban odafigyelni és vigyáznunk, mielőtt végleg a báránybőrben tetszelgő ordas farkasok áldozataivá válnának! Fizikai és lelki értelemben egyaránt. Mert ők a jövő magyar népe!

A XX. század az egységes világméretű istenhit tagadásának és megtagadtatásának az évszázada volt, ami azzal járt, hogy az emberek ezáltal önmaguk emberi arcát vetették el vagy tagadták meg. Egy ilyen világban az anyagi önzés, a haszonelvű gátlástalanság lett az úr, amely eltapos és szétmorzsolta emberi lelkeket, családokat, közösségeket, nemzeteket, népeket és országokat is. A két világháborút és a több száz helyi háborút is a haszonélvező pénzvilág mozgatói tervezték el, amelynek táptalaját a materialista és liberális, majd kommunista és fasiszta istentagadással készítették elő. Amelyekhez mindig találtak bedobható koncot a marakodásra (legyen az faji, vallási, nemzeti, területi vagy kitalált ellentét). És találtak (vagy szer-

veztek) összeugrasztható hatalmakat, kormányokat vagy érdekcsoportokat, amelyek ilyenkor magas kamatra vesznek fel hiteleket (kitől is?) a fegyvervásárláshoz (kiknek a gyáraiból?). Csak nézzük meg, ki húzott belőle hasznot, és kövessük a pénz útját. És mindig találunk (vagy csinálnak) jó ürügynek számítható követelőző szélhámosokat, akik szeretnek beülni mások helyére, vagyonába, házába, elfoglalni mások földjét, országát, akik majd a megkapott ajándékért cserébe bábkormányaik élén örökös hálára kötelezve alázatos és feltétlen kiszolgálói és kamatfizetői lesznek a pénzvilág mikulásainak. Nem másért, hanem ezért kellett előre eltervezett módon rossz és gonosz hírért kelteni a nyugati világban Magyarországnak és a magyar kormánynak, hogy később indokoltnak láttassák a megbüntetését. És mintha a kis népek önrendelkezési jogát támogatnák, de valójában véres hentesek módjára befektetési gazdasági területekre osztották el a Szent Korona Országának kétharmadát. Nem volt szó sem önrendelkezésről, mert színmagyar tömböket csatoltak el megkérdés nélkül, sem történelmi jogokról, mert akkor figyelembe kellett volna venni, hogy 1849-ben a „művelt nyugat” közreműködésével vagy hallgatólagos beleegyezésével a Habsburgok felszámolták a Magyar Királyság önállóságát és függetlenségét. Csakis a gazdasági és katonai stratégiai szempontokat, nyersanyagot, ásványi kincseket, termőterületet, gyárakat, vasutakat, közlekedési gócpontokat vettek figyelembe – mindezt a maradékország rovására, amit ezzel halálra is ítélték, mint egy cserbenhagyásos gázolás áldozatát, hogy elvérezzen...

A legnagyobb bűnünk rosszakaróink szemében az, hogy nem pusztultunk bele! S legfeljebb három millió koldus, de nem 10 millió halott volt az ára. A jellemtelen rablónépek máig örvendeznek a magyar föld hasznának és a magyar rabszolgák munkájának. Amikor lenéznek bennünket, magukat veszejtik el, amikor gyaláznak, akkor önmagukat minősítik.

Pedig ezek a kisstílusú tolvajok is csak áldozatok, mert csupán lépre csalts cselédek a nagy rablóvezérek markában. Viszont elhitették velük, és végül ők is önmagukkal, hogy az megszerzett konc révén valakikké lettek: ezért olyan magabiztosak, gögösek, önteltek, beképzelték és gátlástalanok, mert abban a megtévesztésben élnek, hogy ők az ország, a hatalom és a dicsőség, és hogy ezért betilthatnak zászlót, himnuszot, nyelvet, vallást, hitet, történelmet. Elvehetnek templomot, temetőt, iskolát! Azt képzelik, ha átírják a történelemkönyveket, azzal átírják a történelmet is. Azt gondolják, ha a Pokolra kiírják, hogy Mennysország, attól minden szépre és jóra fordul. Olyanok ők, mint az ügyefogyott biciklitolvaj, ha átfesti a lopott holmit, átírja a gyártási számot és ő ül rajta, akkor az már az övé, és soha senki nem követelheti azt vissza, mert a nagykutyáktól kapta. Ezért áldozatok ők is, mert a sötétségben csak azt látják, amit pislákoló szellemi mécsesük meg tud világítani, de amikor eljön a teljes megvilágosodás, attól majd megvakulnak, s örök sötétség borul emlékezetükre, mint oly sok hódítóval is megtörtént már ezen a tájon. Mennyi nép járt már ezen a területen az elmúlt másfél ezer évben, de csak a mi maradtunk meg tartósan és folyamatosan, hol kisebb, hol nagyobb teret belakva.

Megmaradtunk, mert mi itthon vagyunk, mert ez az isteni örökségként kijelölt otthonunk, hazánk: a bölcsőtől a sírig. Amit rendületlen hittel és hűséggel védünk és őrzünk.

Hiába neveztek ki minket bűnbaknak már a háború előtt a nagyhatalmak, és hiába ásták meg aljas indokkal Magyarországot sírját, mégis nekünk kell majd végignéznünk az ő temetésüket. Mert hol van már a gögös angol gyarmatbirodalom, hová tűnt a francia nemzet büszkesége, mivé lett a felmagasztalt

amerikai demokrácia hitele?! Eltűnt, elkopott, korrumpálódott, elkutyult! És hol vannak a tatár, oszmán, osztrák, német és szovjet hódító seregek immár? Így kell eltűnnie a megnyomortó román, szerb, cseh és ukrán megszállás nyomainak is!

Eddig minden önkényes hatalom belebukott a győzelmébe, mert megtagadták az alázatot és az isteni rendet, és önmagukat akarták a világ urává tenni. Pedig emberi erővel istenné nem lehet senki, de isteni erővel emberré lehetünk, csak hinnünk és akarnunk kell. Népünk számára mindig ez mutatott kiutat. Zrínyi is ezt hirdette, Rákóczi is ezt tűzte zászlajára a hazáért és szabadságért vívott küzdelemben.

Az összetartozás, az együvé tartozás, a valahová és valakikhez tartozás érzése egészségvédő tényező is, erősíti az ellenálló képességet, ezért lenne kívánatos népünk lelki egészségét és EGÉSZ-SÉGÉT minél hatékonyabban táplálnunk. Ehhez meg kell tisztulnunk lélekben is. Meg kell szabadulnunk az idegen lelkű megtévesztő és megosztó fogalmaktól is! És mindjárt könnyebb lesz! Mert nincs sem baloldal, sem jobboldal! Ezt az ostoba politológiai csőbehúzást olyanok találták ki egy párizsi nagypáholyban, akik ezzel akarták megvezetni, kisémmizni és lelke velejéig uralni a francia népet. Ez jó kétszáz év alatt olyan jól sikerült, hogy lassan immár francia nemzetről nem is beszélhetünk, mert ebben az agyalágyultságban elvesztették szellemi immunitásukat, nemzeti védekező képességüket. És a nemzetvédelmet jelentő nacionalizmus szót megbélyegzőleg használják a más nemzetet és népet gyűlölő sovíniszta kifejezés helyett. Nem minden aljas szándékot nélküli ez a fogalomzavar. Immár a keresztény, a férfi és nő, a család és nemzet szó is tilalmi vagy kerülendő szavak közé kerül. És Európa cinkos módon hallgat, behódol ismét ugyanazon falánk, mohó és gátlástalan gengsztereknek, akik Trianont is eltervezték.

Nincs sem jobb- sem baloldali emberi vagy politikai értékrend! Mert az emberi értékeket és emberi viszonyokat nem lehet horizontálisan, vagyis vízszintesen megítélnünk, mint valami tápláló humuszt vagy a kiterített halottat. Az emberi értékrend úgy rendeződik, ahogy a költői kép pontosan mutatja: „Alattad a föld, fölötted az ég, benned a létra.” Ettől teljes az emberi lét! Tehát függőlegesen: a Pokol mélységes bugyrai és az Ég magassága között bennünk vannak a létrafokok. És az értékelésnél nem csak az számít, hogy melyik fokán állunk éppen, hanem főleg az, hogy merre, milyen irányban nézünk és haladunk. Fölfelé az isteni rend, a mérték, szeretet és emberség irányába. Vagy pedig lefelé a sátáni gonoszság, önzés, képmutatás, csalás, harácsolás, hatalomvágy, gőg és beképzeltség, telhetetlenség, becstelenség és kárhózat felé. Nem az a kérdés leginkább, hogy hol állunk, mert az lehet mások döntésének az eredménye is, hanem az, hogy mi a célunk, merre haladunk, merre nézünk, milyen értékek fontosak számunkra!!!! Mert a legnagyobb mélységből is van kilábalás, van megtérés, elérhető az üdvösség, ha nyitott, tiszta szívvel és lélekkel, szerető emberséggel, jószándékkal, elszántsággal és kitartó akarattal vágunk neki. De a legmagasabb fokról is mélységbe zuhanhat, akit elvakít a pénz, a hatalom, a rang és a semmittevés, és akit a múlandó anyagi világ elcsábít, rabul ejt, elkápráztat, magával ragad.

Ha ezeket meglátva, ilyen szemmel nézzük a társadalmat, népünket, akkor talán több testvérre és kevesebb ellenségre találunk népünk soraiban. Akkor mindjárt könnyebb az együttműködés, az egymásra találás és összefogás.

Ha egyre többen ismerjük fel, hogy álmaink és céljaink közösek, mert valóban értékesek, akkor ezek megvalósulása is reményteljesebb. Amikor harangszót hallunk, az jelenthet ha-

lált és temetőt, de jelezhet feltámadást is. Mi vajon milyen reménységgel állhatunk meg itt a 99. évfordulón?

Amikor Trianonra és szétszakítottságunkra emlékezünk, akkor fel kell ismernünk minden akadályt, ami elválaszt, elfordít vagy eltakar egymástól. Hogy közös erővel kimondhassuk, kérjük, követeljük, az igazságosság és méltányos elbírálás alapján a hazugságok és igazságtalanságok felülvizsgálatát, s az erkölcsi jóvátétel (az igazság deklarálása) után az egyéb kártételek után járó kárrendezést!!!!

Miért vagyok most itt a Felvidékről? Hogy elmondjam: 100 év óta gonosz mostohák karjaiba löktek minket a pénzvilág kerítői, de mi nem mondtunk le arról, hogy visszatérjünk édesanyánk kebelére. Mert mindenkinek csak egy édesanyja van, s tudjuk, hogy él, visszavár minket minden égtáj felől hogy egy test és egy lélekként lehessünk magyarok Magyarországon, a Szent Korona Országában. Ennek egyetlen útja a bűnös szerződések felmutatása, a határok eltörlése, az önrendelkezési jog teljes megadása.

Nem elutazással vagy elköltözéssel szeretnénk visszakerülni eredendő alanyi jogainkba, hanem területtel együtt. És mi tudjuk: édesanyánk vár és szeret minket! Mi is hazára, otthon-

ra, gyermekeit szerető és gondoskodó édesanyára vágyunk szülőföldünkön! Ami nem bűn, hanem az emberi lét legtermészetesebb vágya. „Mert nem vagyunk árvák, van Édesanyánk!” És velünk az Isten!

Bátran mondhatjuk tehát:

Igazságot Magyarországnak!

És igazságot Európának!

Elvárjuk Európától, hogy hajoljon meg a magyar nemzet nagysága előtt! Tartoznak nekünk ennyivel! Már a déli harangzó is elmondhatja, hogy miért!

Pozsony, Komárom, Kassa, Beregszász, Munkács, Ungvár, Nagyvárad, Kolozsvár, Csíkszereda, Arad, Zenta, Szabadka, Lendva és még sok száz magyar város és térsége várja a keresztút és keresztrefeszítés után a Feltámadást!

99 év múltán eljött az idő, hogy VESSZEN TRIANON!

Mihályi Molnár László

Elhangzott Debrecenben, 2019. június 3-án, a Debreceni Városvédő és -szépítő Egyesület által szervezett Trianon-emléknap rendezvényen

NyEMRLSz-2019 Ökumenikus Tanácskozás Zárónyilatkozata

„Mert nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten” 2 Tim 1,7/a

Határozott keresztyén/keresztény - Nyugat-európai magyar ökumenikus tanácskozás Balatonfüred, 2019. június 20.-23.

A Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat (NyEMRLSz) 1944-es megalapítása óta rendszeresen hittudományi tanácskozások szervezésével igyekezett töretlenül megőrizni szórványlétét önazonosságát, jövőjét remélve és építve. A tanácskozók alázatosan megköszönték Istennek az európai magyar szórványt és annak a növekedés áldásaival megajándékozó feladatát, mely nemzetmegtartó kihívás elé állítja felelőseit. A nyugat-európai gyülekezetek jelenének és jövőjének fölmerése érdekében nem csak nyugat-európai, de a teljes Kárpát-medencéből vendégül hívták szórványstratégiai és hídépítési megfontolásból a tömbreformátusság képviselőit is, akikkel az 1957-ben megszakadt lelki vérkeringés helyreállításán szorgoskodnak.

Az ideai alkalomra egybegyűlt jó fél-száz keresztyén - keresztény résztvevő az evangélikus és katolikus egyházközösség képviselőivel és jeles előadókkal együtt fohászzkodott ökumenikus nyitottságuk szellemében a balatonfüredi református templomban tartott megnyitó istentiszteleten, melyen Dr. Pócze István evangélikus lelkipásztor szolgált igehirdetéssel. Szabolcs Attila, Potápi Árpád János a nemzetpolitikáért felelős államtitkár

megbízásából, köszöntötte a helyi gyülekezetet és a vendégeket, melyet jelenlétével megtisztelt Molnár-Veress Pál, a Nyugat-Európai Protestáns Gyülekezetek Szövetségének elnöke is. A tanulmányi napok főelőadói – Dr. Korzenszky Richard OSB em. perjel és Dr. Fekete Károly, Tiszántúli református püspök - ökumenikus távlatban dolgozta föl a népeességváltozás okozta mostani gondja mellett az európai társadalom keresztyénség iránti közönyét. Európa keresztyén múltjával szembeforduló fájdalommal és a jövő bizonytalanságát hordozza magában. Ez hatványozottan érinti a Nyugat-Európába folyamatosan áttelepülő nemzettársainkat, akik kilépnek a Kárpát-medence szellemileg is aránylag védettséget jelentő környezetéből.

A nemzeti identitás megtartására a NyEMRLSz biztató esélyt lát népegyházi alapon a nyugat-európai magyar keresztyén/keresztény közösségekbe való beépüléssel. A magyar lelkületű szórványközösségek jövőjének nemzedékének önkéntességre és polgári szolidaritásra alapozott, egyetemes keresztyén önazonosságának megőrzésére továbbadására ösztönöz. Hálással fogadja a Magyar Kormány egyházi szórványtámogató prog-

ramjait, mely tovább-fejlesztési felvázolásra vár. Új gyülekezetek szerveződési igénye távlatában, annak érdekében, hogy legyen rendszeres istentisztelet Nyugat-Európa további jelentősebb központjaiban, az anyaország lelkészellátási támogatását igényli.

A Tihanyi Apátságban Béke az érkezőknek, áldás a távozóknak jelszóval tanulmányi délutánra is sor került Dr. Korzenszky Richard OSB em. perjel vezetésével. A Vezetőségi Tanácskozás döntésével v. Bereczki András nt úr lelkészi alelnöki tisztségre nyert szolgálati elkötelezettséget, míg Ormós Ajtony svájci atyánkfia, a Magyar érdemrend arany fokozattal kitüntetettje megbízott titkári teendőik ellátására nyert bizalmat.

Steinbach József református püspök, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöke igehirdetői szolgálattal zárult az ideai tanácskozás a vasárnapi úrvacsorás istentiszteleti alkalmon.

Soli Deo Gloria

A rendezvény a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság pályázati támogatását élvezte, hálás köszönet érte!

A kiadvány hitelül

Dr v. Békássy N Albert, s.k
NyEMRLSz világi elnök

Nyári fényképek

Itt a nyár, a tervezgetés, az utazás, a pihenés egész évben várt időszaka. Számos olyan helyszín vár, ahol a test, a lélek és a szellem egyaránt megtalálhatja a jóleső ellazulást. Azt a szabad időt, amely alatt kapkodás és hozzávetőleges tervezés nélkül, mégis felszabadult tudatossággal tudunk feltölteni. Az alábbiakban nyári fényképeket rakosgatunk.

Négyéves forma kisfiú üldögél a tengerparti homokon. Vele egyidős társak tucatjai veszik körül. Délelőtt van. A fiúcska hirtelen megérezéstől vezetve feltekint a meredek part felett emelkedő sétányra.

Abban a pillanatban meglátja a szüleit, ahogy vele szemben állnak és őt kutatja tekintetük. Megkönnyebbülő, hangos zokogás tör ki belőle, hadd hallja mindenkinek, hogy ennek a néma gyereknek is van hangja, anyja és apja. Minden benne van ezekben a könnyekben. Egy hét fojtogató szorongása az idegen nyelvi környezetben, ahol csak a takarító tud hozzá magyarul szólni. De benne van az öröm is, a felszabadulás érzése. Ahogy csak egy négyéveske gyerek tud örülni a szüleinek, sok napi távollét után.

Szakszervezeti jeggyel

Aztán jönnek sorban a nyolcvanas évek családi nyaralásai, szakszervezeti jeggyel, már kellemesebb emlékekkel. Nyár van, hatalmas tömeg tanyázik a keskeny tengerparton. Anyuka már reggel hatkor kiviszi a törölközőket, hogy reggeli után legyen hová kiülni az öt gyerekkel. A sokadik elhatározásra mi is vele tartunk, hogy lássuk ahogy a Nap fenségesen kiemelkedik a habok közül, közben csigákat gyűjtögetünk otthonra.

Délután egy kalózhajó előtt fényképezkedik a család. Csúf szemüvegkeret mögül kémlelem a világot, a kistesók némelyike elbáméskodik, a szülők csípőre teszik a kezüket. Hangos szóval jönnek az árusok, akik vajformájú fagyit kínálnak. Hosszan könyörgünk anyukának a napi fagyíért. Nem véletlenül hosszán, minden lejnek helye van egy nagycsaládos nyaraláson. Öcsém eltűnik a tömegben. Félóra múlva egy mosolygós bácsi hozza vissza kézenfogva. Fagyilaltot vett neki, hogy megnyugtassa a magyarul kiabáló, sírdogáló kisfiút.

A legutolsó, a rendszerváltás évében történt nyaralásra apukát nem engedik el a munkahelyéről, anyuka egymaga indul el öt gyermekkel Eforia Sud-ra. Átvonatozzuk az éjszakát és a közel 900 kilométert a tengerpartig. Emlékszem, ahogy

kora délután népes, jókedvű csoportként araszolunk a tenger felé. Kezünkben a szokásos dolgok, szatyrok, törölközők és a felfújt matracok, úszógumik. Még nem látjuk a nagy vizet, de már érezzük jellegzetes illatát. Bódultan közelítünk a parthoz. A hullámok és a végtelen kékség látványa, a szüntelen morajlás elvarázsol bennünket, alföldi gyermekeket. Élvezük a nyüzsgést, az esti sétákat, amelyeken ismét csak hosszán könyörgünk anyukának vásárfiaért.

Azóta sem léptem Eforia Sud forró homokjára. Pedig megnézném, megvan-e még a meredek part feletti sétány és az azt övező betonkerítés, amely mögött egy kisfiúnak egyszer csak megjelent a csoda, a szabadulás a gyerektáborból. De a lelke fényképalbumában ott sorakoznak a kitörölthetetlen fekete-fehér és kezdetleges színes képek egy népes családról és néhány, egyhetes tenger-

boldogságukról. Egy kicsiny nyáját erős kézzel vezető anyáról, aprók és kamaszok közös, felszabadult nyaralásáról.

Idegen tájakon

Egy ifjúsági kirándulással kezdődött minden. A kilencvenes évek végén lelkészünk nagy fába vágta a fejszéjét: utazunk el az Isztriára. Ma már retrószámba megy a kivénhedt Ikarus, a sátorban alvás, sőt a piros útlevelel is, aminek láttán minden határon félreállítottak, de mégis ez volt az az élmény, ami megalapozta legtöbbszörünkben az idegen tájak és kultúrák iránti érdeklődést.

Merthogy néhány évvel később már önállóan indultunk el és fedeztük fel az országot, amely 800 évig perszonáluniót alkotott, egy testként működött, egy szívként dobogott Magyarországgal. Valami különös érzés vezetett és fogadott, hiszen sok helyen visszaköszönt a közös történelem, a Monarchia virágzásának idilli korszaka. Magyar feliratok, táblák, emlékek kerültek elénk.

Ami az első és második alkalommal számunkra még idegen volt, talán még fusztráló is, az a harmadik és sokadik ta-

lálkozás során már az otthonosság és a harmónia érzését jelentette, és jelenti mind a mai napig. Annyira, hogy ma már szinte letaglóz az érzés, ha valamilyen okból sokáig nem jutunk el a szeretett Adriánkra. Ha nem suhanhatunk el Fiume / Rijeka magasra nőtt toronyblokkjai, az egykorvolt magyar kikötőváros mellett. Ha nem sétálhatunk önfeledten Abházia / Opatija promenádján, a híres Ferenc József tengerparti sétányon, ha nem csodálhatjuk meg sokadjára is a tengerparti Bécs részleteit és összhatását. Ha nem indulhatunk felfedezőútra a Velence és Ravenna után a harmadik legjelentősebb Adria-vidéki bizánci műemlékvárosnak tartott Porecban és a zegzugos óvárosi utcáival velencei hangulatot árasztó Rovinjban.

Műemlékek hangulata

Merthogy már nem esik jól a nyaralás, ha a napozást, fürdést, a gondtalan időtöltést nem egészíti és teljesíti ki a műemléképületek közötti korzózás, rácsodálkozva egy-egy, addig észre nem vett épületrészletre, homlokzati díszre. Talán fellengzősen hangzik, de így vált észrevétlenül a nyaralásaink szerves és megszokott részévé a kultúra, amiből igyekszünk nem engedni, ami hangulatosan kiegészíti egymást a laza pihenéssel és szellemi feltöltekedésben részesít.

És lelkieken, mert ahol kulturális látnivaló van, ott mindig találni egy vagy több olyan templomot, ami lebilincsel, amiben jólesik felfelé nézni, befogadni magunkba a szakralitás csodáját, majd elcsendesülő lélekkel leülni pár percre és hálát adni mindezért. Mindenért. Azért, hogy újra eljutottunk valahová, először vagy sokadjára, és kiszakadva a saját megszokott környezetünkől rácsodálkozhatunk valami újra.

Ezért ragaszkodunk sok év óta, hogy egy-egy olyan városba szervezzük éves pihenésünket, ahol a test, a lélek és a szellem egyaránt megtalálja a maga jóleső ellazulását, azt a szabad időt, amelyben kapkodás és hozzávetőleges tervezés nélkül, mégis felszabadult tudatossággal tudunk feltöltekedni. Azért is értékes mindez, mert ebből olyan kevés jut egy-egy évben vagy éppen egy-egy életben is. Éppen ezért szinte már patikamérlegesen porciózzuk és méricskéljük utazásainkat, és igyekszünk elraktározni minden egyes percét, illatát. Hogy később újra elővehessük; belefeledkezve és csodálkozással újraélve a pillanat csodáját.

Fábián Tibor

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Óriási régészeti feltárás Bet Schemesch mellett

A 38-as autópályán déli irányba haladva, az út mindkét oldalán elterülő nagy antik város romjait láthatjuk. Több hónapja, munkások százai végzik a régészeti ásatásokat, s a régi város újabb és újabb részeit tárják fel épületmaradványok százaival. Megfigyelhető, hogy sok épületet egy csőrendszer kötött össze, amelyet a szikla talajba vájtak. Nagy kőtartályokat is találtak „Le-Melech” felirattal, ami azt jelenti – a királynak. A leletek nagy valószínűséggel a Krisztus előtti 7. századból származnak, amikor Júdeában Ezékiás, Manassé és Ámón uralkodott. A csőrendszer olaj előállítására utal, amelyet ipari méretekben végeztek, s meghalad minden eddig feltárt olíva olaj előállítási módot. Ebben az időben Júda nem volt független, hanem az asszír birodalom vazallusa volt, amit a Biblia és az asszír iratok egyaránt bizonyítanak. Bet Schemesch jóléte valószínűleg csakis

az asszír kapcsolatnak köszönhető, mert a Tigris és az Eufrátesz vidéke nagyon termékeny, de ott nincsenek olajfák, amelyek gyümölcse akkor nagyon keresett volt. Az olívaolajat nem csak étkezéshez használták, hanem világításra is. Ez bizonyítja, hogy Júda az Asszír birodalom fontos tartománya volt. A kőtartályok felirata valószínűleg nem a júdeai királyokra utal, hanem az asszír királyokra, akik az olajat adóként gyűjtötték be, az asszír védelem ellenszolgáltatásaként. Zsidó vallási szempontból egy ilyen szövetség nagyon helytelen volt, mivel a zsidó népnek volt egy szövetsége, amelyet a Sinai hegyen Istennel kötöttek. Nem csoda, hogy a próféták felszólaltak az idegen királyokkal kötött szövetségek ellen. Izraelnek egyedül Istenben kellett bíznia, aki az Ígéret földjét adta nekik, s aki mindig jelen van, hogy megvédje szövetséges népét. Isten nem az asszírok által

követelt fizetséget várta népétől, nem olíva olajat, hanem parancsolatainak megtartását. Ha nem ezt tették, megvonta olaltalmát az akkor zsidóságtól, mint ahogy a mai zsidóságtól is megvonja, ha ilyen magatartást tanúsítanak.

A Bet Schemesch-ben feltárt leletek hangsúlyossá teszik, hogy a próféták miért voltak annyira kritikusak az olyan szövetségekkel szemben, mint az Asszíriával kötött szövetség. Az olajszállításból származó jólét kényelmes életet biztosított a város lakóinak. Az akkor élt zsidók ezeket a „királynak” feliratú tartályokat látva úgy gondolhatták valóban az asszír király a védelmezőjük és nem Istenük, akik megszabadította őket az egyiptomi szolgaságból, és az Ígéret földjét adta nekik.

*Michael Selutin, Israel Heute
Fordította: Csoma L.*

Izraeliek második útlevelet szereznek

Egyre több izraeli állampolgár szerez külföldi útlevelet. A média már tömeges gyakorlatról beszél. A közösségi weboldalakon így magyarázzák: „Egy izraeli útlevél jó dolog, de egy európai még jobb!”

Jelenleg a portugál útlevél a legjobban keresett, s ez egyben európai állampolgárságot is jelent. Spanyolországhoz hasonlóan Portugália is egy évvel ezelőtt kitarta kapuit az zsidó leszármazottak előtt. Több mint 500 éve mindkét ország uralkodói elűzték a zsidókat, vagy megkeresztelkedésre kényszerítették. A spanyol bürokráciához hasonlóan a portugál hatóságok sokkal egyszerűbben rendezik az ügyeket. Akinek askenázi vagy európai elődei vannak, nagyon jó eséllyel folyamodhat új útlevélért. A többi uniós ország is kész fogadni a kérelmeket. A német nyilvántartás szerint 2000 és 2015 között 33.321 izraeli állampolgár szerzett egyben német állampolgár is. Egy európai útlevéllel az izraeli állampolgárok szabadon mozoghatnak Európában, munkát vállalhatnak, olcsóbban, vagy ingyenesen tanulhatnak, és gond nélkül letelepedhetnek. A háttérben természetesen az is ott van, hogy szükséghelyzetben egy ilyen útlevél nagyon jó szolgálatot tehet. Sokszor hallha-

tó fiatal izraeliektől, hogy mennyire örülnének egy ilyen útlevélnek. Különösen vonzó, hogy ilyen okmány birtokában vízummentesen utazhatnak az Egyesült Államokba is. A fiatalok a háttérben lehetőségeket Izrael határain kívül látják, s úgy érzik Izrael túl kicsi számukra. A katonai szolgálat letelte után van, aki egész Panamába, vagy Hollandiába megy különböző okokból. A 42 éves Yoavnak az izraeli úti okmány mellett van egy cseh is, mondta az izraeli rádió adásában: „Jobb, ha még egy útlevél van, hisz a mi régióinkban minden lehetséges. Még ha most nem is költözöm el, de megvan a lehetőség. Így a családom számára minden be van biztosítva.” A Tel Aviv-i egyetem professzora Yossi Shain szerint: „Az európai állampolgárság lehetőséget nyit meg. Részben a biztonság kérdése húzódik meg a háttérben. A Közel-Kelet bizonytalan körülményei és földrajzi helyzetünk miatt az izraelieknek mindig útra késznek kell lenniük.” A Tel Aviv-ban élő 28 éves Danielnak német útlevele van nem feltétlenül a menekülésre gondolva, hanem inkább egy életérzés ez a számára, hogy a nagy „Világ-faluban” jobban érezze magát. „Nem akarom elhagyni hazámat, csak szeretek világot látni.” Még hang-

súlyosabban magyarázta ezt a Ben-Gurion egyetem történelem professzora Zeev Tzahor. Szerinte a zsidó állam ma mást jelent mint korábban, amikor a zsidók számára a biztonságot szimbóluma volt. „Ha van egy hely, amely a zsidók számára a legkevésbé biztonságos, akkor az a zsidó állam. Még ha nem is mindenki mondja ki, de szeretnének biztonságban élni. Minden nemzedékben voltak olyanok, akik ezt így látták. És ez az oka, hogy idegen útlevelet szereznek.” Több mint egymillió zsidónak van másik állampolgársága is. A világ minden sarkában találkozhatunk izraeliekkel. Dél-Amerikában, vagy Távol-Keleten Izraelt szuperhatalomnak ismerik, mert több izraelivel találkozhatnak mint némettel, amerikaival, esetleg más ország állampolgárával. Az izraeliek szeretnek utazni a világban, s az idegen útlevél könnyebbé teszi ezt számukra, és az ország esetleges krízishelyzetében biztosítékot is jelent: „Az ember soha nem tudja, mi fog itt történni!” Ha egyszer valóban bekövetkezne a legrosszabb, ezek az európai útlevelek még érvényesek lennének e az izraeliek számára, az nagyon kérdéses.

*Aviel Schneider, Israel Heute
ford. Csoma L.*

"Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll." (Jób 19, 25)

Istenben bízva, szomorú szívvel értesítjük kedves testvéreinket, hogy súlyos betegség után 67 évesen elhunyt ALBERT HELDOORN, a szerető férj, édesapa és nagyapa, a hűséges presbiter és pedagógus, az egyházunk szolgálatát évtizedeken át segítő holland HOE (Hulp Oost-Europa) segélyszervezet alapítója és évtizedes munkatársa. .

Albert hazatért mennyei otthonába.

A vigasztalás, a hálaadás és megemlékezés igéi temetési istentiszteleten hirdettetnek július 18-án, csütörtökön, 11.15 órai kezdettel a Bethel-templomban, Harderwijkben.

A szolgálatot megelőzően lehetőség van részvétnyilvántásra 9.30 és 11 óra között.

Az Úr adjon vigasztalást szeretteinek, gyülekezetének, és mindannyiunknak, akik ismertük, szerettük, és együttműködhettünk vele Isten országának építésében.

Molnár Árpád

A Kárpát-medence Reformátussága

Szórványóvodai Központot építenek Maradékon

Ameddig magyar nyelven tanulnak a gyerekek, addig lesz magyar jövő is a Kárpát-medencében – hangsúlyozta Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár a maradéki református óvoda június 28-i alapköletételén. Az óvoda átadása után a háromévestől egészen tízéves korukig megszakítás nélkül járhatnak majd magyar nyelvű oktatási intézménybe a délvidéki szórványközösségekben élő gyermekek.

Maradék egy kis szerémségi település maréknyi magyarral, ahol 1978-ban megszűnt a magyar iskola. A településen 2012 óta Halász Dániel szolgál református lelkészként, az ő közreműködésével újult meg a helyi magyar oktatási és kulturális élet. 2013-ban indítottak a Generális Konvent segítségével hétvégi foglalkozásokat óvodásoknak, 2014 áprilisától délelőtti alkalmakat tartanak számukra a Bethlen Gábor Alap támogatásából, 2015-ben pedig sikerült újra magyar nyelvű általános iskolai osztályt indítani a településen.

Maradéki maradék

Nem tudjuk, mit mond egy szerbnek,

ha ezt a szót hallja: Maradék. Ahhoz, hogy településnevek sorsokat meséljenek el, ismerni kell a nyelvet, amelyen valamilyen elnevezték őket. Maradék maroknyi magyar közössége, a délvidéki szórványok szórvénya vállalja és szereti nevét, kicsiségével járó feladatait. 2013 nagy-pénteken ennél a feltámadásában bízó közösségnél jártunk.

„Most olyan épület készül, amely lehetőséget ad arra is, hogy az első osztályt megelőző iskolai előkészítő év során is legyen magyar nyelvű oktatás Maradékon“ – fogalmazott az alapköletétel előtt

Halász Dániel. Az óvoda átadása után a gyerekek háromévestől egészen tízéves korukig megszakítás nélkül járhatnak majd magyar nyelvű oktatási intézménybe. „Ezalatt felkészülhetnek arra, hogy az újvidéki magyar tagozatban mind nyelvi, mind tanulmányi szempontból megállhassák a helyüket“ – bizakodik a szórványközösségekben szolgáló lelkész.

A maradéki óvodai oktatást korábban a Tiszántúli Református Egyházkerület is támogatta 2016-os jótékonyági báljának bevételével. Az új épület – mely-

nek alapkövét pénteken tették le – a magyar kormány Kárpát-medencei óvodafejlesztési programjának 80 millió forintos támogatásával épül fel. Az elkészült központ kétszáz négyzetméter alapterületű lesz, két óvodai csoportszobával, valamint az alagsorban egy százötven fő befogadására alkalmas teremmel, amely más, közösségi eseményeknek is otthont adhat. Az utazást iskolabuszprogram biztosítja, az óvoda továbbra is felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül várja a magyar, szerb és horvát ajkú gyerekeket, akiknek szülei fontosnak tartják, hogy a gyerekek megtanuljanak magyarul.

A Kárpát-medencei óvodafejlesztési program a Vajdaságban közel 1,3 milliárd forintból valósul meg, ebből hat szórványóvodai központot alakítanak ki, illetve három szórványóvoda felújítását támogatják, nyolc korszerű kisbuszt biztosítanak a gyerekeknek, harminc településen pedig egyéb, egyszeri óvodai fejlesztéseket valósítanak meg. A fejlesztéseknek köszönhetően több száz új óvodai férőhely jön létre.

reformatus.hu / Forrás: MTI

Fotó: Schön Bálint / Facebook, Nemzetpolitikai Államtitkárság

Megújuló tartalommal töltik meg az egységet

Huszonkét magyarországi, öt erdélyi, két partiumi, valamint egy-egy felvidéki és kárpátaljai oktatási intézmény küldöttei vettek részt július 4-7. között a hevesi Eötvös József Református Oktatási Központban megrendezett Kárpát-medencei magyar református középiskolák huszonnegyedik találkozóján.

A találkozón – mint a szerkesztőségünkhöz eljuttatott zárónyilatkozatban olvasható – testvéri közösségben osztották meg tapasztalataikat, tájékoztatták egymást a küldöttek az országokban folyó magyar református középiskolai oktatás helyzetéről, eredményeiről, gondjairól.

Egység az oktatásban

„Hálás szívvel adunk számat szellemi és infrastrukturális gyarapodásunkról” – fogalmaz a dokumentum: új református középiskolák kezdték meg szolgálatukat, Kárpát-medence-szerte oktatási intézmények épülnek, újultak meg vagy elkészülnek terveik. Emellett a felvázolt leltár szerint hatékonyan működnek a református oktatási rendszert támogató intézmények és szakmai programok – a Református Pedagógiai Intézet, az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, a Református Oktatási Stratégia kidolgozása, a református tananyagfejlesztés, az országos tehetség gondozás – és a Kárpát-medencei református óvodafejlesztési program, valamint a Kárpát-medencei Református Oktatási Alap adománygyűjtése is az oktatási rendszert támogatja.

A 2020-ban esedékes Nemzeti Összetartozás Évére előre tekintve a nyilatkozat megjegyzi, hogy az elmúlt évtizedben a Magyar Református Egyház már az egység számos formáját megvalósította. A szervezeti és egyházalkotmányi egységsülés mellett ilyenek a gazdagodó testvériskolai kapcsolatok, diák- és tanárcserék, a Határtalanul programban megvalósuló kölcsönös látogatások, valamint a „református köznevelés példaértékű Kárpát-medencei rendezvényei”: a Kárpát-medencei tanévnnyitó, az általános iskolai és középiskolai találkozók, valamint a közös tanulmányi versenyek. „A Nemzeti Összetartozás Éve arra kötelez minket, hogy ezeket megújuló tartalommal töltsük meg” – hangsúlyozzák.

Kiszámítható keretekre vágnak

A dokumentum szerint a Zsinat által elfogadott Református Oktatási Stratégiában megfogalmazott jövőkép valódi megoldásokra vezethet a református keresztyén identitás megerősítésében, a

pedagógiai tartalmi-módszertani megújulásban és az emberi erőforrásokkal való felelős gazdálkodásban. „Feszítő problémaként” említi ugyanakkor a pedagógusok pályakezdését és pályán tartását, Kárpát-medencei szinten pedig szükségesnek tartja a kiszámítható oktatáspolitikai tervezést és kommunikációt. A megoldásra váró kérdések közt nevesíti meg egyebek mellett a Nemzeti Alaptanterv tervezetéről és bevezetéséről folytatott szakmai párbeszéd megtorpanását, a kárpátaljai és felvidéki magyar református iskoláknak adott támogatás kapcsán pedig az anyanyelvhasználat erősítését szorgalmazza.

„A református nevelés támaszkodik a szellem alkotó erejére, amelynek fontos feltétele az autonóm személyiség formálása, az értelmiségi lét- és magatartásformák megbecsülése, a pedagógiai innovatív műhelyek működése” – olvasható a Kárpát-medencei magyar református középiskolák huszonnegyedik találkozójának zárónyilatkozatában.

Hatodik alkalommal találkoztak június 28-30. között Debrecenben a Kárpát-medence magyar református általános iskoláinak képviselői. A negyven intézményből érkező százötven küldöttet – igazgatókat, tanárokat, lelkipásztorokat és diákokat, valamint a református tanügyirányítási és pedagógiai szakmai szolgáltató szervezetek munkatársait – a Kölsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola látta vendégül. Az elfogadott zárónyilatkozat – hálát adva „évről évre erősödő iskolarendszerünkért” – támogatja egyházunk törekvését, hogy a református intézményrendszer stratégiai fejlesztése „jól meghatározott célrendszer alapján, a demográfiai folyamatok elemzését követően, erős gyülekezeti háttértámogatással” történjék, valamint felhívja a figyelmet „az időtálló keresztyén értékeket közvetítő” nevelés fontosságára.

„Egyetértünk a magyar közoktatás értékalapú megújítását célzó kormányzati törekvésekkel” – fogalmaz a dokumentum. Az aláírók egyúttal várják a hosszú távú fejlesztési terveket, az ezekhez kapcsolódó jogszabályok tervezetét és az új Nemzeti Alaptantervet. Emellett szükségesnek tartják a pedagógusbérek mielőbbi rendezését is, mégpedig „oly módon, hogy azok értéküket megőrizhessék, ne legyen szükség a jövőben újabb és újabb felzárkóztatásokra”. A zárónyilatkozat szerint ez elengedhetetlen a szakma fenntartása és megújítása szempontjából, és tovább erősítheti a szakma presztízsét is.

reformatus.hu

BIBLIAOLVASÓ

v e z e t e s
A u g u s z t u s

1. Cs. 1Krón 10	ApCsel 6,1-7
2. P. 1Krón 11	ApCsel 6,8-15
3. Sz. 1Krón 12	ApCsel 7,1-16
4. V. 1Krón 13	ApCsel 7,17-43
5. H. 1Krón 14	ApCsel 7,44-53
6. K. 1Krón 15	ApCsel 7,54-60
7. Sz. 1Krón 16	ApCsel 8,1-8
8. Cs. 1Krón 17	ApCsel 8,9-25
9. P. 1Krón 18	ApCsel 8,26-40
10. Sz. 1Krón 19	ApCsel 9,1-9
11. V. 1Krón 20	ApCsel 9,10-19a
12. H. 1Krón 21	ApCsel 9,19b-30
13. K. 1Krón 22	ApCsel 9,31-43
14. Sz. 1Krón 23	ApCsel 10,1-16
15. Cs. 1Krón 24	ApCsel 10,17-23a
16. P. 1Krón 25	ApCsel 10,23b-48
17. Sz. 1Krón 26	ApCsel 11,1-18
18. V. 1Krón 27	ApCsel 11,19-26
19. H. 1Krón 28	ApCsel 11,27-30
20. K. 1Krón 29	ApCsel 12,1-5
21. Sz. 2Krón 1,1-17	ApCsel 12,6-19
22. Cs. 2Krón 1,18-2,17	ApCsel 12,20-25
23. P. 2Krón 3	ApCsel 13,1-12
24. Sz. 2Krón 4	ApCsel 13,13-22
25. V. 2Krón 5	ApCsel 13,23-37
26. H. 2Krón 6	ApCsel 13,38-52
27. K. 2Krón 7	ApCsel 14,1-7
28. Sz. 2Krón 8	ApCsel 14,8-20
29. Cs. 2Krón 9	ApCsel 14,21-28
30. P. 2Krón 10	ApCsel 15,1-5
31. Sz. 2Krón 11	ApCsel 15,6-11

BIBLIAOLVASÓ

v e z e t e s
S z e p t e m b e r

1. V. 2Krón 12	ApCsel 15,12-21
2. H. 2Krón 13	ApCsel 15,22-35
3. K. 2Krón 14	ApCsel 15,36-41
4. Sz. 2Krón 15	ApCsel 16,1-5
5. Cs. 2Krón 16	ApCsel 16,6-10
6. P. 2Krón 17	ApCsel 16,11-40
7. Sz. 2Krón 18	ApCsel 17,1-9
8. V. 2Krón 19	ApCsel 17,10-15
9. H. 2Krón 20	ApCsel 17,16-21
10. K. 2Krón 21	ApCsel 17,22-34
11. Sz. 2Krón 22	ApCsel 18,1-17
12. Cs. 2Krón 23	ApCsel 18,18-23
13. P. 2Krón 24	ApCsel 18,24-28
14. Sz. 2Krón 25	ApCsel 19,1-7
15. V. 2Krón 26	ApCsel 19,8-22
16. H. 2Krón 27	ApCsel 19,23-40
17. K. 2Krón 28	ApCsel 20,1-6
18. Sz. 2Krón 29	ApCsel 20,7-12
19. Cs. 2Krón 30	ApCsel 20,13-16
20. P. 2Krón 31	ApCsel 20,17-38
21. Sz. 2Krón 32	ApCsel 21,1-16
22. V. 2Krón 33	ApCsel 21,17-26
23. H. 2Krón 34	ApCsel 21,27-40
24. K. 2Krón 35	ApCsel 22,1-21
25. Sz. 2Krón 36	ApCsel 22,22-30
26. Cs. Préd 1	ApCsel 23,1-11
27. P. Préd 2	ApCsel 23,12-22
28. Sz. Préd 3	ApCsel 23,23-35
29. V. Préd 4,1-12	ApCsel 24,1-9
30. H. Préd 4,13-16	ApCsel 24,10-21

Boldog vakáció

Zsoltárok 1

Kedves Olvasóink! Elkezdődött a szünidő, a gyerekek és a tanárok által talán leginkább várt időszak. Az élet megváltozik egy kicsit, és talán nem is csak egy kicsit. Hiszen egy ideig nincs koránkelés, nincs tanulás, nincsenek leckék, sem számonkérés. Van idő a játékokra, pihenésre, szórakozásra. Talán úgy is mondhatnánk, bizonyos szabályok, melyek az iskolai év során jelen vannak az életünkben, most megszűnnek. De azért tudni kell, hogy vannak olyan szabályok, törvények, melyeket a szünidő során is be kell tartani. Ezek azok a törvények, melyeket az Isten ad számunkra. Ezekről beszél az első zsoltár, és ezzel fogunk most egy kicsit foglalkozni.

Boldog ember az, aki nem jár a bűnösök tanácsa szerint, nem áll a vétkesek útjára, és nem ül a csúfolódók székére – mondja a zsoltár első verse. Ez pedig egy hatalmas figyelmeztetés. Amikor gyerek voltam, gyakran előfordult, hogy a szünidő alatt a barátokkal elkezdtünk unatkozni. Ilyenkor mindig jött valaki egy jó öltettel, aki általában valami butaságra akarta a csapatot rávenni. De az Isten most figyelmeztet bennünket, hogy az ilyen helyzetekben is gondoljuk végig a tetteink következményeit. Nehogy vala-

mi rosszat tegyünk meggondolatlanságból. A lelkünk mélyén mindig tudjuk, hogy mit tehetünk és mit nem, hogy mi a jó és mi a rossz.

A zsoltár szerint az a boldog ember, aki nem hallgat a bűnös tanácsra, rossz ötletekre, aki nem kezd csúfolódnival, és aki az Isten törvényén gondolkodik éjjel nappal. Az egyik oldalon tehát vigyáznunk kell a rossz gondolatokkal, a másikon pedig az Isten dolgaira kell figyelni. Az Ő törvényét kell megtartanunk. Ez pedig sokszor nehéznek, bonyolultnak tűnik, hiszen olyan sok törvény van, olyan sok szabályt kell megtartani.

Pedig, ha jobban meggondoljuk, nem is olyan bonyolult a dolog. Egyetlen egy törvényt kell csak megtartanunk, hogy helyes döntéseket hozhassunk. Ezt a törvényt pedig mindnyájan nagyon jól ismerjük. Megírta ezt Mózes is, és beszélt róla Jézus is. Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Szeresd felebarátodat, mint magadat. Ha ezt az egy törvényt szem előtt tartjátok, akkor minden rend-

ben lesz. Akkor az Isten áldása, szeretete lesz veletek a szünidő ideje alatt, és az után is. Azt mondja a zsoltár, hogy az az ember, aki az Isten törvénye szerint él, olyan lesz, mint a folyó víz mellé ültetett fa, mely soha nem hervad el. Minden sikerül, amit tesz. Legyen ez így mindnyájunkkal a nyár édes ideje alatt és természetesen az után is!

Imádság: Mindenható Isten! Köszönjük neked a szórakozás és pihenés idejét. Köszönjük, hogy ez idő alatt is veled vagy, és segítesz. Kérünk, hogy mindig a szeretet törvénye szerint élhessük az életünket a Te dicsőségedre. Ámen.

Aranymondás: Boldog ember az, aki nem jár a bűnösök tanácsa szerint, nem áll a vétkesek útjára, és nem ül a csúfolódók székére, hanem az Úr törvényében gyönyörködik, és az ő törvényéről elmélkedik éjjel-nappal. Zsoltárok 1,1-2.

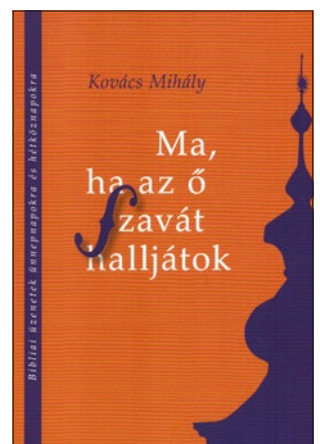
Kraus Viktor

Kovács Mihály: Ma, ha az ő szavát halljátok

Mi szükséges ahhoz, hogy jól használjuk fel a ma lehetőségeit? Olyan belső békesség, amelyet egyedül csak Isten adhat, de amelyet nem is vehet el tőlünk senki. Nem tépelődünk elhibázott helyzeteken, nem szorongunk a jelen körülményei miatt. Mivel Isten minden vétkünket megbocsátotta, jövőnk is az ő kezében van. Ha ennek tudatában élünk, akkor a mai nap kegyelmi idő, lehetőség, hogy az elrontott dolgokat helyrehozzuk, hogy az elmulasztott feladatokat pótoljuk, hogy megújuljunk hitben, reménységben és szeretetben. Ezért „ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket!” (Zsid.3,7)

A kötetben Kovács Mihály nyugalmazott lelkipásztor, esperes Reformátusok Lapjában megjelent elmélkedései közül adunk közre válogatást, hogy a ma, akár ünnepnap, akár hétköznap, valóban az örökkévalóság felé kitárt ajtó legyen az olvasó számára.

Kálvin Kiadó

Református Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás

Cím: Deregnő 216, 076 74 Deregnő

IČO/reg.szám: 31256732

Nyilvántartási szám: EV 5612/18

ISSN: 2585-8491

Megjelenik havonta.

Kereskedelmi forgalomba nem hozható.

Terjeszti a Deregnő-i Református

Keresztyén Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő: Csoma László,

szerkesztők: Csoma Annamária, Györky Szilvia,

Kraus Viktor, kárpát-medencei tudósítók:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Szerkesztőség címe:

076 74 Drahňov-Deregnő 216,

Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,

E-mail: ladislavcsoma@gmail.com

vagy csomalaszlo@centrum.sk

Nyomja: Marián Györky - MS PRINT

Helyreigazítás

A Református Újság Szerkesztősége ezúton kér elnézését kedves olvasónktól, Halgas Ildikótól, Kulcsodról, mivel kimaradt a neve a bibliai rejtvényünk megfejtői névjegyzékéből.